

«نظریه نفوذ»؛ تبیین ماهیت انواع نفوذ و رابطه آنها
با دستگاه چهار طیفی تهدید

(با بهره‌گیری از دیدگاه‌ها و بیانات امام خامنه‌ای (حفظه‌اش))

علی اکبر احمدیان^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۶/۱۸ تاریخ پذیرش نهایی: ۱۳۹۴/۸/۲۱

فصلنامه آفاق امنیت / سال هشتم / شماره بیست و هشتم - پاییز ۱۳۹۴

چکیده

نظریه نفوذ؛ به تبیین ماهیت انواع نفوذ (سخت، نیمه‌سخت، نرم و مرکب) و نفوذ نوین، به مثابه یک راهبرد جایگرین تهدید و رابطه هر یک از انواع نفوذ نوین با دستگاه سه طیفی تهدید (که با افزودن تهدید مرکب، که ترکیبی سیال و هوشمند از سه تهدید است، به چهار طیفی ارتقاء یافته است) و همچنین رابطه دو هشدار امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) یعنی جنگ نرم و نفوذ می‌پردازد. برابر این نظریه؛ متناظر با سه نوع تهدید سخت، نیمه‌سخت و نرم، سه نوع نفوذ نیز متصور است و همانگونه که تهدید سخت سرزمین، «نفوذ سخت» یا همان نفوذ قدیمی امنیتی، با بهره‌گیری از ابزارهای سه‌گانه اغواء، تهدید و تطمیع جلب همکاری با دشمن به روش جاسوس‌گیری و یا استخدام همکار عمدتاً در سطح فرد را دنبال می‌کند. «نفوذ نیمه‌سخت» تأمین اهداف تهدید و جنگ نیمه‌سخت با روشی دیگر و همچنین تسهیل، تمهید و رفع موانع جنگ نیمه‌سخت در سطح سیستم‌ها را تعقیب می‌کند که این جنگ خود وابسته‌سازی عمیق سیستم‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی را هدف قرار می‌دهد و اما «نفوذ نرم» اختلال در دستگاه محاسباتی عامه مردمخصوصاً مسؤولان و نخبگان را با ترکیبی از آموزه‌های جنگ نرم و جنگ روانی دنبال می‌کند، دستگاه محاسباتی وقتی با دستکاری منطق و ارزش‌های معیار آن دنبال می‌کند، اطلاعاتی و جنگ روانی چار اختلال شد، حتی از داده‌های درست، خروجی‌های غلط به دست می‌دهد؛ نفوذ مرکب در تناقض با تهدید مرکب، ترکیبی سیال و هوشمند از سه نفوذ سخت (با تمرکز بر افراد)، نیمه‌سخت (با تمرکز بر سیستم‌ها) و نرم (با تمرکز بر افکار و محاسبات عمدتاً خواص و مسؤولان) در هریک از سه بعد سیاسی، فرهنگی و اقتصادی یک سیستم اجتماعی استکه به طور همزمان اعمال می‌شود و متناسب با وضعیت، یکی از سه نوع نفوذ را شدت

۱. استاد دانشگاه جامع امام حسین (ع)

بیشتری می‌بخشد. از چهار نوع نفوذ، نفوذ سخت موردي (فردی) و عمدتاً تاکتیکی، نفوذ نیمه‌سخت جریانی، شبکه‌ای و عمدتاً راهبردی، نفوذ نرم جریانی، اجتماعی و عملیاتی و راهبردی و نفوذ مرکب ترکیب هر سه مورد می‌باشد. اما استعاره نفوذ نوین معرف نوع متفاوتی از نفوذ (نسبت به نفوذ‌های چهارگانه) نیست بلکه بیانگر برکشیده شدن نفوذ از سطح یک تاکتیک به یک راهبرد جایگزین تهدید است و می‌خواهد هشدار دهد که اگرچه مقوله نفوذ موضوع جدیدی نیست و انواعی از آن چون نفوذ سخت (امنیتی) از دیرباز وجود داشته است، اما آنچه جدید است جابجایی راهبرد نفوذ با راهبرد تهدید است؛ یعنی اگر نفوذ سخت (امنیتی) از قبل هم به عنوان یک تاکتیک و نفوذ نیمه‌سخت (سیستمی) و نرم به عنوان یک عملیات در دستور کار دشمن بوده است اما امروز عملیات شکل‌دهی نفوذ نوین، راه مقرر به صرفه‌تری برای رفع نیازها از پرداختن به جنگ یا مداخلات بزرگ‌تر و گران‌تر است. نفوذ نوین علاوه بر آن که به لحاظ نوع مرکب است، به لحاظ سهم هم به عنوان یک راهبرد، انتخاب گردیده است تا آن حد که عndlalzom بتواند جایگزین راهبرد تهدید و جنگ گردد. نظریه حاضر به طور کلی کارکرد انواع نفوذ را اولاً؛ تأمین اهداف چهار طیف تهدید به روشنی دیگر (غیر از جنگ) و ثانیاً، تمهید، تسهیل، تسریع و رفع موانع پیروزی در اعمال چهار نوع تهدید و جنگ معرفی می‌نماید. از همین رو در صدد است رابطه انواع چهارگانه نفوذ را با دستگاه سه طیفی و چهار طیفی تهدید، تبیین و تحلیل درستی از رابطه‌ای بین جنگ نرم و نفوذ نرم ارائه نماید. در بررسی مسئله از روش کیفی و بهره‌گیری از تکنیک نظریه‌پردازی و مطالعه کتابخانه‌ای و استنادی استفاده گردیده است.

واژگان کلیدی

دستگاه سه طیفی و چهار طیفی تهدید، مرکب، نفوذ سخت، نفوذ نیمه‌سخت، نفوذ نرم، نفوذ مرکب، نفوذ نوین، جنگ نرم، اقناع، جذب

مقدمه، ضرورت و اهمیت تحقیق

«طبعاً وقتی تهدیدها را شناختید، آمادگی‌های متناسبش را پیدا می‌کنید.» (مقام معظم رهبری (مدظله العالی)، (۱۳۹۴)

انقلاب اسلامی رخداد بزرگ قرن بیستم بود که علاوه بر تحول بنیادین و فراگیر در ایران، بازتاب و دستاوردهای جهانی فراوانی داشت و با احیاء تفکر دینی به ویژه در صحنه سیاست و جامعه و اداره زندگی بشری، تئوری‌ها و اصولی چون اومانیسم،

شناختن ماهیت ا نوع نفوذ را ازها با دیدگاه پژوهشی تجزیه و تحلیل کرد

سکولاریسم، لیبرالیسم و مدرنیته غربی و حتی سوسیالیسم و کمونیسم شرقی را که به متابه علم انقلاب و مبارزه، قطعی و خدشهناپذیر معرفی شده بودند را به چالش کشید و فربکاری مارکسیسم در انقلابی‌گری و مبارزه ضد امپریالیستی را آشکار ساخت و خود سرآغاز و الهام‌بخش بسیاری از مبارزات واقعی ضد استعماری و نهضت‌های استکبارستیز و مبدأ تحولات عظیمی در صحنه سیاست و فرهنگ و اجتماع گردید آن‌چنان‌که با گذشت بیش از یک ربع قرن همچنان بزرگ‌ترین چالش و مانع نظام سلطه و قدرت‌های تمامیت طلب و استعمارگر و اذناب منطقه‌ای آنان باقی مانده است.

به همین دلیل نظام سلطه از آغازین روزهای پیروزی نهضت شکوهمند امام خمینی (ره) تا کنون، به انحصار مختلف در صدد براندازی این انقلاب الهی و مردمی، و یا نفوذ به بنیان مخصوص آن است تا با جلب همکاری عناصر خودفروخته یا لیبرال مسلک و یا مرعوب ماهیت حق طلبانه، آن را استحاله و یا حداقل جریان‌های انقلابی را آلوده به لوث وجود نامحرمان کنند تا در روز مبادا، منافع استراتژیک غرب در ایران را تأمین نمایند که البته این ساده‌ترین نوع نفوذ بود که از ابتدای انقلاب اسلامی در دستور کار قرار داشت.

امام خامنه‌ای (مدظلله‌العالی) با اشاره به همین توطئه‌های استکبار در منطقه در یکصد سال گذشته و اوچ‌گیری آن پس از انقلاب اسلامی می‌فرمایند: «اگرچه توطئه‌های استکبار در منطقه اسلامی، سابقه‌ای طولانی دارد اما فشارها و توطئه‌ها از زمان پیروزی انقلاب اسلامی در ایران، تشدید شد تا این تجربه در دیگر کشورها تکرار نشود.» (۱۳۹۴)

از طرف دیگر دیدگاه قرآنی تقابل دائمی حق و باطل نیز بر ماهیتی و دائمی بودن این تهدید برای انقلاب اسلامی به عنوان پرچمدار جبهه حق تأکید می‌نماید؛ این معنا در نامه اخیر امام خامنه‌ای (مدظلله‌العالی) به صراحت بیان شده است: «صاحب نظران سیاسی عالم و افکار عمومی بسیاری از ملت‌ها، به وضوح تشخیص می‌دهند که عامل این خصوصت تمام نشدنی، ماهیت و هویت جمهوری اسلامی ایران است که برخاسته از انقلاب اسلامی است. ایستادگی بر موضع بر حق اسلامی در مخالفت با نظام سلطه و استکبار، ایستادگی در برابر زیاده‌طلبی و دست‌اندازی به ملت‌های ضعیف، افشاری حمایت آمریکا از دیکتاتوری‌های قرون وسطایی و سرکوب ملت‌های مستقل، دفاع بی‌وقفه از ملت فلسطین و گروه‌های مقاومت میهنی، فریاد منطقی و دنیاپسند بر سر رژیم غاصب صهیونیست، قلم‌های عمدہ‌ای را تشکیل

می دهند که دشمنی رژیم ایالات متحده آمریکا را بر ضد جمهوری اسلامی، برای آنان اجتناب ناپذیر کرده است؛ و این دشمنی تا هنگامی که جمهوری اسلامی با قدرت درونی و پایدار خود، آنان را مأیوس کند، ادامه خواهد داشت.» (مقام معظم رهبری مدظلله العالی، ۱۳۹۴)

با تغییر شرایط محیطی و نیز ظهور رهیافت‌های جدید، حوزه این تهدید به مرور از تهدید سخت و نیمه‌سخت به سوی تهدید نرم، تطور یافت و موجب هشدارهای مکرر امام خامنه‌ای (مدظلله العالی) در خصوص تهاجم فرهنگی، شبیخون فرهنگی و سپس جنگ نرم گردید، اما اخیراً و همزمان با اتخاذ رویکرد مذاکره از سوی دشمن، ایشان مفهوم جدیدی به نام نفوذ، آن هم نفوذی خطرناک‌تر از نفوذ امنیتی را مطرح و مسؤولان و مردم را نسبت به آن انذار داده‌اند. «نقشه این دشمن در این منطقه عمدتاً بر دو پایه استوار است- البته شعب زیادی دارد لکن عمدۀ این دو تا است- یکی عبارت است از ایجاد اختلاف، دومی عبارت است از نفوذ.» (۹۴/۰۵/۲۶)

آن‌چه گذشت بر نگارنده به عنوان واضح دستگاه سه طیفی تهدید و مفاهیم تهدید سخت، نیمه‌سخت و نرم در سال ۷۹ (سخنرانی شهریور ۷۹ در همایش فرماندهان سپاه) فرض نمود که به لحاظ نظری ضمن تبیین انواع نفوذ رابطه انواع «نفوذ» با دستگاه سه طیفی تهدید (که در این بررسی به چهار طیفی ارتقاء یافت) خصوصاً تهدید نرم و همچنین نسبت نفوذ نوین با نفوذ سنتی را روشن نماید و در حد بضاعت ناچیز خویش به اجرای این فرمان امام خامنه‌ای (مدظلله العالی) کمک نماید که «طبعاً وقتی تهدیدها را شناختید، آمادگی‌های متناسبش را پیدا می‌کنید.» از همین رو مسأله تحقیق حاضر این است که ماهیت این نفوذ چیست؟ و نسبت آن با نفوذ سنتی کدام است؟ انواع نفوذ کدام است؟ رابطه آن‌ها با دستگاه سه طیفی تهدید چیست؟ آیا بین جنگ نرم و این نفوذ خطیرتر از نفوذ امنیتی رابطه‌ای وجود دارد و یا این‌که راهبرد نفوذ، جایگزین جنگ نرم شده است؟

اهداف و سؤالات پژوهش

هدف این پژوهش آن است که بر اساس رهنمودهای مقام معظم رهبری (مدظلله العالی) در خصوص دشمن‌شناسی در شرایط کنونی، به ابعاد مختلف نفوذ نوین دشمن و زمینه عمومی که این نفوذ در آن صورت می‌پذیرد پرداخته و از طریق تبیین آن به یافتن پروتکل مقابله کمک نماید. بر این اساس سؤال اصلی این پژوهش عبارت است از:

- ۱- دستگاه سه طیفی و چهار طیفی تهدید به طور اجمال چیست و تعریف و ماهیت هر طیف کدام است؟
- ۲- نفوذ چیست؟ انواع نفوذ کدام است و اهداف و ابزار هر یک چیست؟
- ۳- رابطه هر یک از انواع نفوذ با دستگاه سه طیفی و چهار طیفی تهدید کدام است؟ و رابطه کلی نفوذ و تهدید چیست؟
- ۴- تهدید و جنگ نرم و ابعاد و عرصه‌های آن به طور اجمال چیست؟ و رابطه آن با نفوذ نرم و نفوذ مرکب و نفوذ نوین چه می‌باشد؟

روش شناسی تحقیق

تحقیق حاضر در قالب روش کیفی با تکیه بر نظریه پردازی مبتنی بر دیدگاه‌ها و فرمایشات امام خامنه‌ای (مدظله العالی) با بهره‌گیری از روش تحلیل محتوا و فراتحلیل به روش اسنادی، کتابخانه‌ای انجام شده است. نگارنده با اتكاء به نظریه قبلی خود در خصوص سیر تطور تهدید و ارائه دستگاه سه طیفی تهدید (سخت، نیمه‌سخت، نرم)، سعی کرده است تا در ادامه، تکمیل و به روزسازی نظریه قبلی، نظریه مناسبی برای نفوذ و نفوذ نوین تولید و ارائه نماید و از این طریق به اجرای فرمان امام خامنه‌ای (مدظله العالی) مبنی بر درک و شناخت این نوع نفوذ و در نتیجه یافتن راههای مقابله با آن، گامی هرچند کوچک و ناجیز فراپیش نهد.

چارچوب نظری

دستگاه سه طیفی و چهار طیفی تهدید

مطابق آن‌چه در جدول یک آمده است، بر اساس نظریه سه طیفی بودن تهدید (سال ۱۳۷۹) - که در این مقاله بازنگری و به دستگاه چهار طیفی تکمیل شده است - در طول تاریخ مفهومی به نام تهدید، با حفظ جوهر اصلی خود به لحاظ رویکرد، اهداف، آماج ابزار و جریان مقابله آن‌چنان دچار تغییرات جدی شده و گستره آن توسعه یافته استکه به یک پدیده مرکب تبدیل شده و تعاریف رایج

گذشته تهدید دیگر از کفایت لازم برای شناخت و مقابله برخوردار نیست. لذا برای رفع این نقیصه چاره‌ای جز نوعی دسته‌بندی و طیف‌بندی جدید از تهدی وجود ندارد. همین برداشت در سال ۱۳۷۹ نگارنده را بر آن داشت که دستگاه سه طیفی تهدید (سخت، نیمه‌سخت و نرم) را ابداع و طراحی نماید تا این پدیده به شدت متفاوت و متغیر و مرکب را در مفاهیمی بسیط دسته‌بندی و طیف‌بندی نماید تا شناخت شفاف‌هر یک از این طیف‌ها ممکن شود و پروتکل‌های مقابله متفاوت برای هر طیف قابل تدوین باشد.

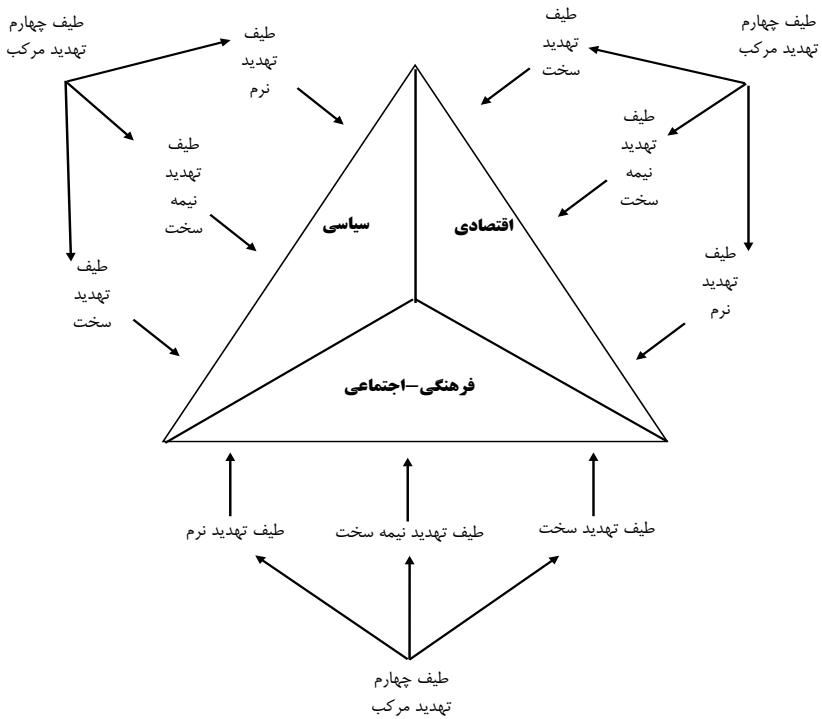
در دستگاه سه طیفی تهدید، رویکرد تهدید سخت عبارت است از: «اعمال نیات و اراده دشمن و ممانعت از تحقق اراده خودی با بهره‌گیری از زور آشکار و قدرت نظامی جهت اشغال سرزمین یا تسلط بر منافع و یا حذف موجودیت حریف یا کاهش قدرت وی». جوهر این نوع از تهدید، اعمال زور نظامی و حتی کشتار است و آماج آن عمدتاً سرزمین یا قدرت نظامی طرف مقابل است. هدف و نیت دشمن عمدتاً تأمین منافع ژئوپلیتیک، سیاسی و اقتصادی و بعضًا اعتقادی می‌باشد. هرچند که این طیف از تهدید همواره موضوعیت و ادامه دارد اما از دوران استعمار کهن به عنوان یک برره بارز ظهور تاریخی آن می‌توان نام برد.

تهدید نیمه‌سخت عبارت است از: «اعمال نیات و اراده دشمن و ممانعت از تحقق اراده خودی با بهره‌گیری از زور پنهان یعنی «قدرت عظیم اما مخفی سیستم‌ها و شبکه‌ها» (خصوصاً سیستم‌های امنیتی و یا عامل که کارگردان سایر سیستم‌ها نیز هستند) جهت وابسته‌سازی عمیق سیستم‌ها و شبکه‌های اقتصادی، فرهنگی و خصوصاً سیاسی طرف مقابل»، جوهر تهدید نیمه‌سخت، وابسته‌سازی سیستمی و شبکه‌ای و آماج و ابزار آن قلب «سیستم‌ها» همچون سیستم‌های عامل و شبکه‌ها است. در این نوع از تهدید، فشار دائمی رو به تزايد و خسته‌کننده سیستم‌ها و شبکه‌ها طرف مقابل را به تسليیم و تن دادن به وابستگی وادر می‌کند، آنچنان که با وجود علم به استفاده جاسوسی دشمن از تلفن‌های همراه هوشمند و اکراه ناشی از همین برداشت، به تدریج مخالفان این سیستم نیز به استفاده از آن تن دادند. تهدید نیمه‌سخت در ابتدا از زور پنهان سیستم‌های امنیتی برای ایجاد نظامهای سیاسی وابسته آغاز گردید و به تدریج به وابسته‌سازی سیستم‌های اقتصادی و فرهنگی توسعه یافت، بنابراین برداشت‌های موجود که تهدید نیمه‌سخت را محدود به حوزه امنیت می‌داند ناقص است. سیستم‌های عامل همچون داس، ویندوز و اندروید و شبکه اینترنت مثال‌های بسیار ساده و اولیه‌ای از این نوع وابسته‌سازی

در حوزه سایبری است. در این نوع از تهدید هرچه نیاز و بلکه فعالیت بیشتر باشد، وابستگی هم بیشتر است. هدف تهدید نیمهسخت، سیاسی، ژئوپلیتیکی و یا اقتصادی و بیشترین دوران ظهور و بروز تاریخی آن خصوصاً در حوزه نظام سیاسی «مرحله استعمار نو» است هرچند که هنوز هم بهشدت ادامه داشته و با توسعه کمی و کیفی باز تولید شده است.

رویکرد تهدید نرم عبارت است از: «اعمال نیات و اراده دشمن و ممانعت از تحقق اراده خودی با بهره‌گیری از «اقناع» و «جذب» جهت اشتغال، تصرف و وابسته‌سازی افکار و قلوب و غرائز (نفووس) آحاد یک ملت و در نهایت بی‌هویت سازی آن ملت با حذف فرهنگ و هویت اصیل و مستقل آن‌ها و جایگزینی فضولات فرهنگی مهاجم». جوهر تهدید نرم قدرت «اقناع» و «جذب» و آماج آن ذهن، قلب و نفووس آحاد انسان‌ها و ابزار آن هنر، رسانه و ... و هدف آن خالی کردن کشور از مؤلفه‌های قدرت و تسلط پایدار و بی‌منازعه فرهنگی، سیاسی و اقتصادی است.

بنابراین تهدید نرم به عکس تهدید سخت و نیمه‌سخت مستقیماً به سرزمین و یا دستگاه سیاسی و حتی اقتصادی و فرهنگی نمی‌پردازد بلکه اشتغال پایدار ذهن، قلب و نفس آحاد مردم یک کشور و سرزمین را هدف قرار می‌دهد تا آن‌جا که بتواند دشمن را به جای خودی بنشاند و مرز خودی و دشمن را از بین ببرد و در نهایت دشمن بجای خود آن‌ها احساس شود در نتیجه خود آن ملت، سرزمین و سیستم‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی خود را با رضایت، افتخار و حتی پرداخت هزینه در اختیار دشمن قرار دهد. هم‌چنان که بعضی میکروب‌ها سیستم ایمنی بدن را فریب می‌دهند و به جای بخشی از سیستم بدن می‌نشینند. اما طیف چهارمی که در این بازنگری به دستگاه سه‌طیفی قبلی اضافه شده است، طیف تهدید مرکب می‌باشد. تهدید مرکب عبارت است از ترکیبی هوشمند و سیال از تهدید سخت، نیمه‌سخت و نرم در هریک از سه عرصه سیاسی، فرهنگی و اقتصادی مبتنی بر پارادایم قدرت هوشمند (Smart Power). بنابراین با استفاده از منطق دستگاه سه‌طیفی تهدید و همچنین ابعاد سه‌گانه سیاسی، فرهنگی و اقتصادی سیستم‌های اجتماعی می‌توان تهدید مرکب را در امتداد رهیافت قدرت هوشمند آمریکا، ترکیبی از سیال و هوشمند از تهدید سخت، نیمه‌سخت و نرم به شمار آورد که محصول تجربه آمریکا پس از شکست در جنگ تک‌طیفی است. پس از این تجربه بود که آمریکایی‌ها اذعان کردند که جنگ تک‌طیفی، چه نرم و چه سخت، به تنها‌ی قادر به کسب پیروزی و تأمین اهداف آنان نیست.

مدل شماره ۱ : ابعاد و عرصه‌های یک سیستم اجتماعی و هجمون تهدید مرکب به هر سه عرصه

نگاهی تاریخی به سیر تاریخی تطور تهدید از سخت به نیمه‌سخت و نرم نشان می‌دهد که یکی از دلائل اصلی که این سیر تطور را توجیه می‌کند، شکل‌گیری جریان‌های مقابله است، این معنی که در هر مرحله که کنترل جریان مقابله غیرممکن یا پرهزینه شده است، تهدید هم شکل عوض کرده است زیرا به طور طبیعی تهدید تمایل دارد متوجه جایی شود که دفاعی در برابر آن وجود ندارد پس همان جایی که امکان تولید جریان مقابله وجود دارد را هدف قرار می‌دهد (همانند ایدز که دقیقاً سیستم دفاعی بدن را هدف قرار می‌دهد) از این منظر تهدید نرم کم‌هزینه‌ترین و پایدارترین شکل تهدید است، چراکه اشغالی می‌باشد که هزینه‌بر نیست و اصولاً امکان ظهور جریان مقابله در برابر آن وجود ندارد، زیرا پس از جذب و اقناع اساساً مخالفتی وجود ندارد تا چه رسد به مقابله، بنابراین تهدید نرم را می‌توان برده‌داری جدید در قرن بیستم نامید. این برده‌داری به مراتب بدتر از برده‌داری سنتی است، زیرا در برده‌داری گذشته صرفاً جسم فرد تصرف می‌شد و استثمار‌گر راهی به اندیشه، احساسات و غرائض برده نداشت ولی در عصر تهدید نرم تمامی ابعاد وجودی فرد به برداشتمی رود.

جدول شماره یک که در دروس تهدید نرم نگارنده در دانشگاه امام حسین
علیه السلام در سال ۱۳۸۴ تدریس گردیده است، سیر تطور تهدید در این دستگاه
سه طیفی را به اجمال نشان می‌دهد.

جدول شماره ۱- سیر تطور و تکون تهدید (احمدیان- ۱۳۸۴- تدریس در دوره دکترای فرهنگی دانشگاه امام حسین علیه السلام)

دوره و نوع تهدید	ابزار سلطه و ویژگی‌ها	دوره قبیل	تفاوت اساسی با	اهداف و منافع	جریان مقابله	علل زوال
مقطع اول	۱- اشغال و الحاق سرزمین ۲- اعمال زور و کشتار برای ایجاد ترس و تثیت ۳- لشکر کشی‌های بزرگ (هندوستان، اشغال مکرر) ۴- استبداد مستقل ۵- مشروعیت و تقدس مبارزه ضد اجنبی	دوره تاریخی		۱- رژیو پلیتیک (جغرافیا و سرزمین) ۲- منافع سیاسی ۳- منافع اقتصادی ۴- بعضاً اهداف ۵- اعتمادی (۹۹%) ۶- سرمد	۱- حاکمان قدرتمند متکی به خود ۲- مالی یا رهبران دینی ۳- مردم ۴- سرهنگ و جنگ‌های سیاسی (سیاسی) ۵- جریانات مذهبی و دینی	۱- پیرزینه بودن ۲- ستاییدار بودن ۳- مقاومتها در بر اشغالگران ۴- تغییر شرایط جوامع استعمارگر و مستمره فروپاشی ۹۹% ۵- ناممکن شده
مقطع دوم	۱- زور پنهان (ظهور قدرت سیستم امنیتی) ۲- اشغال نظام سیاسی ۳- وابسته‌سازی سیستم اقتصادی ۴- وابسته سازی سیستم فرهنگی ۵- زمینه‌سازی جنگ‌های داخلی ۶- کشورهای استقلال یافته ۷- ظهور استبداد وابسته ۸- وابستگی فرهنگی و قهرمانان کاذب	حدود ۱۶ تا ۲۰	حدود	۱- اشغال حاکمیت پچانی اشغال سرزمین ۲- هزینه تکردن برای لشکر کشی نظامی ۳- اعتمادی	۱- اقتصادی ایران ۲- سنت‌ها و اعتقادات ۳- جریان مقابله کاذب و هدایت استبداد وابسته ۴- تغییر شرایط و مراوح اقتصادی جهانی روشنگری و قهرمانان	۱- ظلم و ستم و فساد وابسته ۲- سی عرضگی و فقد ۳- کاراملدی استبداد وابسته ۴- پیرزینه بودن نگهداری جریان مقابله ۵- اعتمادی استبداد وابسته ۶- شده ۷- تغییر شرایط و مراوح اقتصادی جهانی
مقطع سوم	۱- ایجاد حکومت‌های وابسته ۲- استفاده از زور نرم‌افزاری ۳- قلمرو زدایی ۴- تحول در مقاهمی ۵- تحریم قراردادهای یکسویه ۶- بین‌المللی هویت زدایی فرهنگی، سیاسی و اقتصادی ۷- فتح آمریکای شمالی از طریق ایدئولوژی ۸- عدم مشروعیت ۹- مبارزه ضد سلطه	بعد از چند جنگ جهانی به صفر می‌رسد- حل تعارض و مقابله ملت‌ها یا دولت‌های دست نشانده قرن بیستم	۱- اشغال خود ملتها (اصطفی بودن اشغال و زرم آرایی دشمن- هزینه جنگی فرهنگی- سلب موافقه‌های قدرت حل تعارض و مقابله ملت‌ها یا دولت‌های دست نشانده	۱- انتفاضه- منافع روحانیت ۲- سنت‌ها و فرهنگ ملی ۳- تخریج دارایی هوتیت ملی و بومی	۱- تغییر شرایط جهانی توپید و مراحل اقتصاد ۲- انشای الله بداری ملت‌ها و هویت یابی ابعاد مختلف	
مقطع چهارم	ترکیبی سیال و هوشمند از ابزارهای سه تهدید (سخت، نیمه سخت و نرم)	هزاره سوم	سیال بودن محیط و شرایط	سلط منازعه و پیروزی کامل		

با این برداشت اجمالی از دستگاه چهار طیفی تهدید و جنگ به تبیین رابطه هر یک از انواع نفوذ با آن می‌پردازیم:

مقاومت و مجاهدت سی و پنج ساله امام و امت، دشمن را از پیروزی قاطع در انواع جنگ سخت، نیمه‌سخت و نرم و همچنین جنگ مرکب هوشمند، حداقل در کوتاه مدت، نامید و «راهبرد نفوذ نوین» را به عنوان راهبرد جایگزین و یا حداقل کاتالیزور و راهبرد مکمل، مبتنی بر نرمش ظاهری و تلاش برای انواع نفوذ به شکل موردی و جریانی فعال کرده است. برای فهم کلی و مقایسه‌ای این راهبرد جدید (یعنی انواع چهارگانه نفوذ) با راهبرد قدیمی (یعنی انواع چهارگانه تهدید و جنگ) می‌توان گفت که نفوذ از منظر کلان تأمین کننده اهداف چهار طیف تهدید به روشی غیر از جنگ است و یا آن که حداق تسهیل کننده، تمهید کننده و تسریع کننده پیروزی در هر یک از انواع جنگ (سخت، نیمه‌سخت، نرم و مرکب) است؛ همچنان که در جنگ سخت ستون پنجم دشمن چنین نقش تسهیل کننده‌ای را به عهده دارد اما از منظر خود، خصوصاً در حوزه نرم، گاهی نفوذ محصول و نتیجه جنگ است، آن‌چنان که نفوذ استحاله باور و ارزش‌های مسئولین که نتیجه جنگ نرم است زمینه نفوذ نرم دشمن و تأثیرگذاری بر دستگاه محاسباتی آن‌ها را فراهم می‌کند.

تعريف نفوذ

بر اساس این برداشت، تعریف جدید نفوذ عبارت است از: «نفوذ، رویکرد و مجموعه اقداماتی است که به منظور تأمین کامل اهداف هر یک از انواع (چهارگانه) تهدید و جنگ به روшی سهل‌تر (از جنگ) و یا حداقل زمینه‌سازی تهدید، تسهیل و تسریع پیروزی در هر یک از انواع جنگ طرح‌ریزی و اجرا می‌شود».

وجه اشتراك نفوذ و تهدید در تعریف

همان‌گونه که در تعریف تهدید گذشت، اجمالاً تهدید به منظور «تحت اراده» و «کنترل درآوردن» حریف اعمال می‌شود که نفوذ هم نهایتاً همین معنا را دنبال می‌کند. بنابراین در تعریف نفوذ و تهدید یک وجه اشتراك عمده یعنی «تحت اراده و کنترل درآوردن» مشاهده می‌شود، با این تفاوت که در نفوذ این هدف با روش دیگری دنبال می‌شود.

نفوذ قدیمی و سنتی یا نفوذ سخت

بر اساس مطالب پیش‌گفته نفوذ سنتی که عمدها نفوذ «امنیتی» را شامل می‌شود، در طیف سخت قابل دسته‌بندی است زیرا هرچند که همه انواع نفوذ ماهیتاً به

شكل آشکار انجام نمی‌شود اما این نوع نفوذ صریحاً با استفاده از قدرت امنیتی به دنبال جاسوس‌گیری به صورت موردي (فردی) و عمدتاً تاکتیکی است و به هر حال از آن جا که با سد سخت دستگاه امنیتی طرف مقابل مواجه بود و قابل شناسایی و برخورد است به همین دلیل می‌توان آن را «نفوذ سخت» نامید. این نفوذ از طریق ابزارهای سه‌گانه نفوذ، اغوا، تهدید و تطمیع، جاسوس‌گیری و یا استخدام همکار در درون یک کشور مستقل را دنبال می‌کند. هدف این نفوذ در شکل اولیه آن جمع‌آوری اطلاعات و در سطح پیشرفته‌تر اخلال در دستگاه‌های حساس و حیاتی و یا حاکمیتی آن کشور است.

نفوذ نیمه‌سخت

نفوذ نیمه‌سخت همانند تهدید نیمه‌سخت، وابسته‌سازی تمامی سیستم‌های سیاسی، فرهنگی و اقتصادی کشور هدف را با روش دیگر و عمدتاً به شکل جریانی، شبکه‌ای و عمدتاً راهبردی دنبال می‌کند. همان‌گونه که گذشت، در تهدید نیمه‌سخت فشار دائمی، رو به تزايد فرساینده و خسته‌کننده سیستم‌ها نهايّت طرف مقابل را به تسلیم و همکاري وادار می‌کند. آن‌چنان که با وجود پريزيز عده‌ای از مردم از سیستم‌های اندرويد، استارت‌آپ و تلفن‌های هوشمند در بد امر، به دليل ظن قوي جاسوسی، به تدریج همه به استفاده از اين سیستم‌ها تن داده‌اند. نقش نفوذ نیمه‌سخت اولاً، تأمین اهداف تهدید نیمه‌سخت به روشي متفاوت و سهل و ثانیاً، کمک به شکستن سريع‌تر مقاومت طرف مقابل در اين دوران گذار است که با سه راهبرد عمدۀ دنبال می‌شود، دوم موانع جايگزيني سیستم‌های وابسته به جاي سیستم‌های مستقل يومی شناسایي و بر طرف می‌گردد تا اين‌که جايگزيني تمھيد و تسهيل شود. سوم آن‌که گردانندگان و مجريان اصلی برخوردار از تفکر اصيل و يومی که ماهيّتا با سیستم‌های وابسته هم‌گرایي و هم‌خوانی ندارند با عناصر هم‌گرا که ماهيّتا وابسته هستند جايگزين می‌شوند. در اين نوع از نفوذ به عکس نفوذ سخت، سیستم‌ها و عوامل نفوذی وابستگی صريح به بيگانه نداشته و قابل شناسایي و برخورد نيسند.

نفوذ نرم

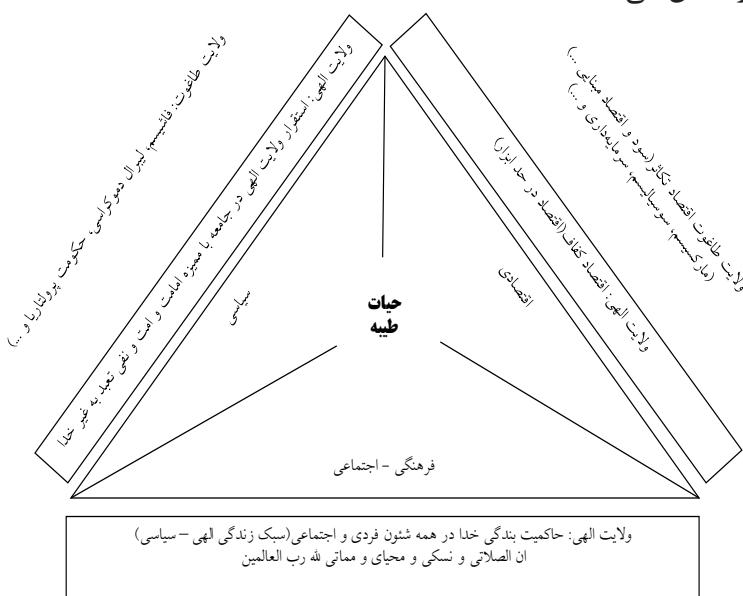
نفوذ نرم به عکس نفوذ سخت و نیمه‌سخت مستقيماً به افراد یا سیستم‌های سیاسی و حتی اقتصادي و فرهنگی نمی‌پردازد بلکه با استفاده از آموزه‌های جنگ نرم، اختلال

در دستکاه محاسباتی مسؤولان و خالی کردن کشور از عناصر قدرت را که این سیستم‌ها از دو طریق استحاله یا بمباران اطلاعاتی، به شرحی که خواهد آمد دنبال می‌کند. در این نوع از نفوذ که به صورت جریانی، اجتماعی و عملیاتی و راهبردی است، عوامل نفوذی اصولاً جزو خودی محسوب می‌شوند و قابل تفکیک نیستند. اما برای فهم ماهیت نفوذ نرم و رابطه آن با جنگ نرم، بررسی اجمالی جنگ نرم از همین منظر ضروری به نظر می‌رسد.

ابعاد تهدید نرم

با توجه به اشاره اجمالی به تعریف تهدید جنگ نرم و هدف نگارنده از تولید این مفهوم، اشاره‌ای اجمالی به ابعاد این نوع از تهدید که در فهم عرصه‌های نفوذ نوین تأثیرگذار است، ضروری می‌نماید. اگر سه عرصه اصلی یک سیستم اجتماعی را سیاسی، فرهنگی و اقتصادی قلمداد نماییم، از نگاه مبنایی ابعاد تهدید نرم در هر سه عرصه سیستم‌های اجتماعی گسترده است و آنچنان که معمولاً تصور می‌رود، صرفاً محدود به حوزه فرهنگی نیست. مدل شماره دو تلاش تهدید نرم برای جایگزینی ولایت الله با ولایت طاغوت در هر یک از سه عرصه اصلی سیستم اجتماعی را نشان می‌دهد:

ولایت طاغوت: اومانیسم، لیبرالیسم، سوسیالیسم و ...

مدل شماره ۲: ابعاد و عرصه‌های ولایت الهی در یک سیستم اجتماعی و تلاش تهدید نرم برای جایگزینی آن با ولایت طاغوت

«حیات طیبه، یعنی دنیا و آخرت را با هم داشتن. حیات طیبه یعنی ماده و معنا را با هم داشتن.» (مقام معظم رهبری مظللهالعالی، ۱۳۷۰)

«حیات طیبه یعنی چه؟ یعنی همه این چیزهایی که بشر برای هم زیستی خود، برای سعادت خود به آن‌ها احتیاج دارد.» (مقام معظم رهبری مظللهالعالی، ۱۳۹۴)

در یک نگاه عمیق، شعارها و اقدامات غرب برای جهانی‌سازی و طرح قدرت هوشمند (Power Smart) از سوی آمریکا به عنوان کاتالیزور آن، معرف توسعه تهدید نرم به هر سه عرصه است. به تعبیر دیگر جهانی‌سازی تئوری مشترک و حاکم بر هر سه عرصه و همچنین پوششی موجه برای پیش‌برد تهدید نرم در هر سه عرصه به شکل هم‌افزا و هم‌گرا می‌باشد. سند منتشر شده توسط آمریکا برای قرن ۲۱ سه شاخص اصلی جهانی شدن را

1-same information at the same time

2 -shared idea

3 -common goods

برمی‌شمارد که هر یک از شاخص‌ها یکی از این سه عرصه را هدف‌گیری کرده است.

(Held and McGrew, Goldblat, Perraton, 1999)

۱- در عرصه حکومت و سیاست

این عرصه، مشتمل بر دو حوزه عمدها جغرافیا و نظام سیاسی است (که البته نظام سیاسی شامل نظام دفاعی-امنیتی نیز می‌شود). تهدید نرم در حوزه جغرافیا، دو راهبرد بالکانیزاسیون و گلوبالیزاسیون را دنبال می‌کند و در حوزه حکومت و نظام سیاسی خصوصاً در نظام‌های به اصطلاح ایدئولوژیک راهبرد واتیکانیزاسیون دنبال می‌شود تا با شعار تقدس دین و لزوم جدایی از سیاست بخش‌های اعتقادی این نظام‌ها که معمولاً زیر بار سلطه و وابستگی نمی‌روند و ماهیتا بومی هستند، به طریقی مشابه واتیکان، ایزوله و از سیاست جدا شوند. در حقیقت واتیکانیزاسیون راهبرد اختصاصی از جنس سکولاریزاسیون در حوزه نظام سیاسی است اما در خصوص جغرافیا و ژئوپلتیک راهبرد بالکانیزه کردن به دنبال تقویت و تحریک قومیت گرایی، فرقه‌گرایی و ... و نهیاتا تجزیه و خرد کردن کشورها می‌باشد، درست مانند آن‌چه در شوروی سابق، بالکان بزرگ و اخیراً خاورمیانه جدید دنبال می‌شود. اما نقش گلوبانیزه کردن، حذف قلمرو و مرز زدایی است؛ یعنی برای کشورها اساساً مرز و قلمرو واقعی وجود ندارد. مرزها نه تنها باید مانع کسب منافع اقتصادی شوند بلکه حتی در حوزه دفاعی-امنیتی نیز باید مانع برای تعقیب دشمنان نظام سلطه

ایجاد نمایند و به راحتی قابل عبور باشند، درست مانند آن چه آمریکا در پاکستان و یمن و افغانستان و ... انجام می‌دهد، از همین‌جا تأثیر راهبرد گلوبالیزاسیون بر نظام‌های سیاسی هم آشکار می‌شود؛ بدین معنی که نقش حکومت‌ها حتی نوع وابسته آن‌ها، تا حد یک شهرداری و مدیریت داخلی باید کاهش یابد. بنابراین عمدۀ‌ترین راهبردهای تهدید نرم (که بعضاً با آسیب‌پذیری‌های خودی هم‌راستا می‌شوند) در عرصه سیاسی بالکانیزاسیون و گلوبالیزاسیون و واتیکانیزاسیون است.

۲- در عرصه اقتصادی

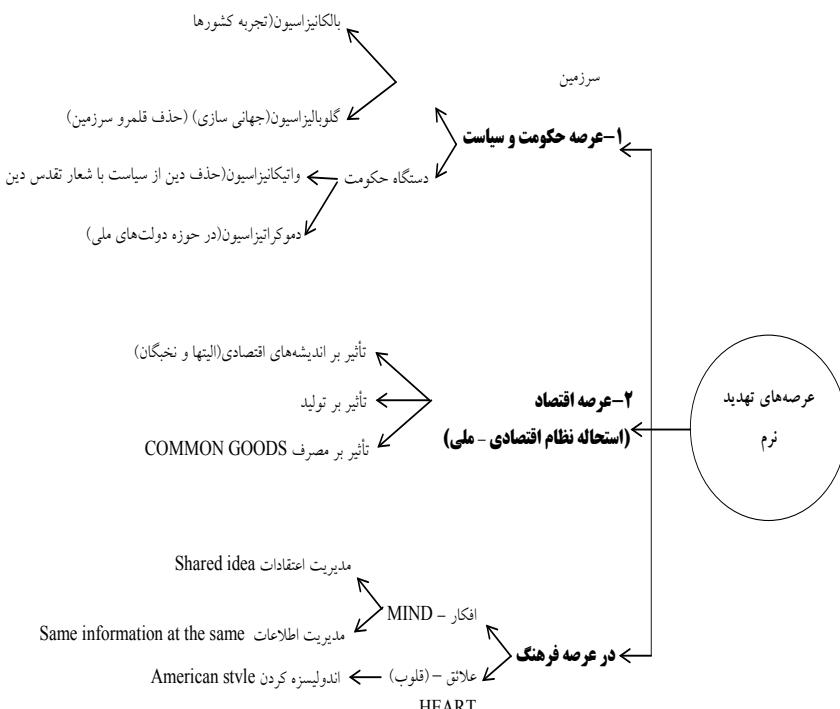
تهدید نرم در بعد اقتصادی عمدتاً حول تربیت نخبگان وابسته و تأثیرگذاری بر اندیشه‌های اقتصادی نخبگان مستقل و در سطح عامه مردم بر شکل‌دهی فرهنگ و رفتار اقتصادی آنان دور می‌زند که نتیجه هر دو جهت‌دهی مورد نظر نظام سلطه به تولید، توزیع و مصرف و سرمایه است تا استقلال خود را از دست داده و در چرخه و شبکه وابسته به نظام سلطه سرمایه‌داری و جزء تعریف شده و استثمارشده‌ای از آن قرار گیرند. تعیین شاخص goods common یا کالاهای مشترک برای تحقق جهانی شدن به خوبی بیان‌گر این جهت‌گیری است. در این میان اثرگذاری بر اندیشه‌های اقتصادی عمدتاً با پوشش «توسعه» دنبال می‌شود و نخبگان اقتصادی کشورها با این پوشش موجه تربیت می‌شوند، بعد از جنگ جهانی دوم واژه‌ها و تئوری‌های به ظاهر مطلوب توسعه از سوی غرب و خوداتکایی از سوی شرق تولید شد تا کشورهای تازه استقلال یافته را که همگی به دنبال پیشرفت اقتصادی بودند به خود وابسته نمایند و از همین‌جا به جنگ نیمه‌سخت (تصرف سیستم‌های اقتصادی) و به تدریج جنگ نرم (تصرف اندیشه‌ها) در حوزه اقتصاد آغاز شد.

۳- در عرصه فرهنگی- اجتماعی

تهدید نرم در حوزه فرهنگی، حذف فرهنگ اصیل، بومی و مستقل ملت‌ها و جایگزینی فضولات و عوارض فرهنگی غرب به جای آن‌ها را دنبال می‌کند، چنین فرهنگ بی‌هویت و انگلی است که زمینه‌ساز سلطه‌پذیری در بعد سیاسی و وابستگی در بعد اقتصادی می‌شود. نکته برجسته و ممیزه در تهدید نرم آن است که محور اصلی در این نوع از تهدید «قانع کردن» در حوزه فکر (mind) و «ایجاد جاذبه» متناظر با هواهای نفسانی انسان در حوزه قلب و نفس (heart) است، درست مانند آن چه شیطان در دستور کار خود دارد و قرآن کریم از آن با تعبیر «یَمْنِيْهِمْ» یاد کرده است، از همین رو آماج اصلی تهدی نرم، اندیشه و ذهن انسان‌ها از یکسو

نگاره‌های اندیشه‌ها و ارزش‌ها با ماهیت اندیشه‌های ایجادکننده را به اینجا می‌دانند

و قلب و نفس (غرائز) آن‌ها از سوی دیگر است و برای این منظور از دو راهبرد سکولاریزاسیون برای تحقیق انسان‌ها و جوامع با هویت‌زدایی و دین‌زدایی از آن‌ها (در حوزه فکر) و اندلسیزاسیون جهت غرق کردن انسان‌ها در شهوات و لذت‌جویی افسارگسیخته و مبارزه با خویشنده‌داری و تقواگرایی (در حوزه قلب و نفس) بهره می‌گیرد. بر همین اساس در جهانی‌سازی در حوزه فکر (mind) عقاید مشترک (idea shared) راهبرد اصلی است آنچنان‌که سند قرن بیست و یک آمریکا با صراحة بیان می‌کند که وقتی دنیا به معنای واقعی جهانی می‌شود که اعتقادات مشترکی در آن وجود داشته باشد، چنان‌چه عقاید مشترک نباشند، جهانی‌سازی صوری اتفاق افتاده است. در حقیقت آن اعتقاد مشترک هم، بی‌اعتقادی یا پلورالیسم است هرچند که علی‌الظاهر در حوزه شخصی اعتقاد هر کسی برای خودش مقدس است، اما در حوزه اجتماعی اعتقادات حذف، و به جای آن عرف تعریف می‌شود، در حوزه قلب (heart) با شعار ارزش‌های آمریکایی عملاً همان خواهش‌گرایی به جای تقواگرایی و اندلسیزه کردن دنبال می‌شود، البته قلب به معنای دینی یا حتی شرقی آن به کار نمی‌رود، بلکه منظور از قلب، علائق و عمدتاً غرایز است.

نفوذ نرم دشمن مبتنی بر پارادایم جنگ نرم

به مثابه مرحله‌ای از جنگ نرم یا بعض‌ا نتیجه جنگ نرم هر سه عرصه سیستم اجتماعی را در سطح مسؤولان و نخبگان آن‌ها هدف قرار می‌دهد و همان اهداف تهدید نرم در عرصه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی را به شکلی دیگر دنبال می‌کند؛ یعنی همان‌گونه که جنگ نرم با بهره‌گیری از جذب در حوزه قلب (heart) و اقناع در حوزه (mind) اقناع مسؤولان یا بمباران اطلاعاتی و اختلال در دستگاه محاسباتی آنان را دنبال می‌کند تا این دستگاه دیگر قادر به تشخیص خودی و غیرخودی، دوست و دشمن و اساساً دوستی و دشمنی از یکدیگر نباشند. امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) به این ترفند دشمن انذار داده‌اند: «آن‌چه مکا امروز در مجموعه رفتار دستگاه استکبار مشاهده می‌کنیم، همین است؛ هدف ایجاد اختلال در نظام محاسباتی و دستگاه محاسباتی من و شما است.»

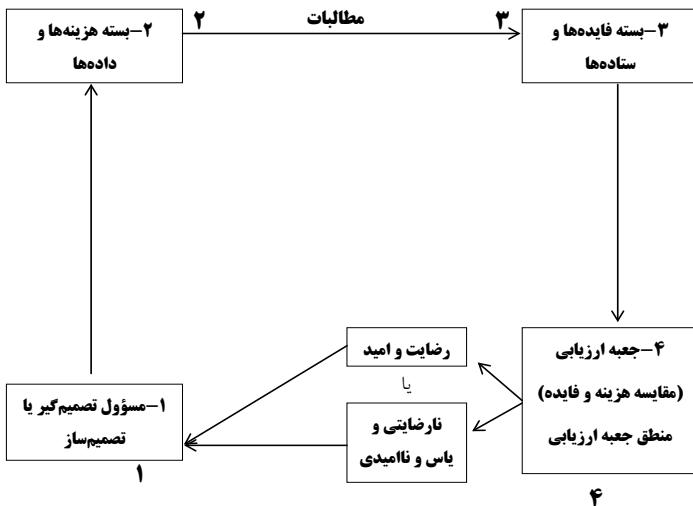
«به مجموعه دستاندرکاران و مجریان و کارگزاران کشور گفتم، هدف اساسی دشمن این است که در دستگاه محاسباتی ما اختلال ایجاد بکنند. دستگاه محاسباتی وقتی دچار اختلال شد، از داده‌های درست، خروجی‌های غلط به دست خواهد آورد؛ یعنی تجربه‌ها هم دیگر به درد او نخواهد خورد. بیانات در دیدار دانشجویان ۱۳۹۳ «یکی از راه‌های ورود و نفوذ ایجاد خلل در باورها است؛ باور انقلابی، باور دینی و از همه طرق هم استفاده می‌کند.» (مقام معظم رهبری مدظله‌العالی، ۱۳۹۴)

بعضی نشریات به اصطلاح تخصصی در هر یک از سه عرصه سیاسی، اقتصادی و فرهنگی تا حد قابل توجهی مأموریت این بمباران اطلاعاتی و اختلال در دستگاه محاسباتی را به عنده دارند. نفوذ نرم در حوزه گرایشات و غرایز (heart) نیز هم‌گرایی مسؤولان با گرایشات و سبک زندگی و رفتارهای دشمن غربی و واگرایی نسبت به گرایشات، سبک زندگی و رفتارهای اسلامی را به شکل پیچیده و خزنده و از نوع نفوذ دنبال می‌کند و این دو هم‌گرایی فکری و گرایشی تا آن‌جا پیش می‌رود که در نهایت دشمن به‌جای دوست و حتی خودی می‌نشیند. بدیهی است که چنان مسؤولانی سرزمین و سیستم‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی خود را با رضایت و حتی با پرداخت هزینه در اختیار دشمن قرار می‌دهند. هم‌چنان‌که بعضی میکروب‌ها سیستم ایمنی بدن را فریب می‌دهند و به‌جای بخشی از سیستم بدن می‌نشینند. پر واضح است نفوذ نرم برای انقلاب اسلامی بسیار خطرناک‌تر از نفوذ سخت است زیرا وقتی که دستگاه محاسباتی و باور یک مسؤول دچار اختلال شد، خروجی

سیاست‌گذاری امنیتی ایران

وی؛ یعنی تصمیم‌گیری‌ها و تصمیم‌سازی‌ها نیز مخدوش می‌شود. امام خامنه‌ای مدظلله‌العالی به خطر این محاسبه غلط اشاره فرمودند: «محاسبه غلط، یکی از بزرگ‌ترین خطرها است؛ گاهی حیات انسان را تهدید می‌کند؛ گاهی سرنوشت انسان را تهدید می‌کند؛ چون توان انسان، نیروی انسان، توانایی‌های انسان، تحت سرپنجه اراده اوست و اراده انسان تحت تأثیر دستگاه محاسباتی او است: «اگر دستگاه محاسباتی بد کار کرد، اراده انسان تصمیمی می‌گیرد و در جهتی می‌رود که خطا است، آن وقت نیروهای انسان، همه توانایی‌های انسان در این جهت خطا به کار می‌افتد؛ این، آن چیزی است که باید مراقب آن باشید.» (مقام معظم رهبری مدظلله‌العالی، ۱۳۹۳) در این نوع نفوذ، اغواء، تهدید و تطمیع هم برای عضوگیری از نوع جاسوسی و کار مستقیم برای دشمن نیست بلکه ابزاری برای تسهیل نفوذ نرم یعنی «جذب» یا «اقناع به تسلیم» است. مقام معظم رهبری مدظلله‌العالی بدین معنا این گونه اشاره می‌نمایند: «این اغوا، این تهدید و تطمیع- برای این است که دستگاه محاسباتی انسان مؤمن را از کار بیندازند تا محاسبه غلط انجام بدهد؛ وقتی دستگاه محاسباتی از کار افتاد، کار خراب می‌شود.» (مقام معظم رهبری مدظلله‌العالی، ۱۳۹۴) برای درک بهتر سازوکار اثر نفوذ نرم و چگونگی مخدوش شدن دستگاه محاسباتی مسؤولان، به سومین مشخصه جهانی‌شدن از دیدگاه آمریکایی اشاره می‌شود. سومین مشخصه جهانی‌سازی، time same the at information same است. کدام اطلاعات است که باید به لحظه یکسان باشد؟ یقیناً اطلاعات علمی که شدیداً انحصاری و و سری است مورد نظر نیست، پس چه اطلاعاتی باید یکسان باشد؟ آن چیزی باید یکسان باشد که تحمیل اراده دشمن را ممکن می‌کند. مدل شماره ۳ نشان می‌دهد که هدف این یکسان‌سازی اطلاعات چیست. برابر این مدل هر فرد به جامعه یکسری داده‌ها می‌دهد. کار، تلاش و تولید و ... به ازای آن یک بسته ستانده مادی یا معنوی را دریافت می‌کند، تا زمانی که مقایسه نتایج این داده و ستانده یا به تعبیر دیگر مقایسه این هزینه و فایده در داخل جعبه ارزیابی وی متوازن باشد از آن سیستم رضایت دارد و این رضایت تولید امید نسبت به آینده می‌کند اما چنان‌چه کفه داده سنگینی کند و یا سنگین نمایانده شود و ستانده‌ها ناچیز باشد و یا ناچیز جلوه داده شود، طبعاً نارضایتی بروز می‌کند. بدیهی است چنان‌چه این نارضایتی تکرار و مزمن شود، توازن هزینه و فایده از دست می‌رود و به مرور نسبت به کل سیستم ایجاد نومیدی و یأس می‌کند.

مدل شماره ۳- مدل دستگاه محاسباتی و چگونگی شکل‌گیری تصمیم و تولید پاس و امید

مبانی اصلی نفوذ نرم، دستگاری و بازی با مدل مذکور است:

- ۱- با بیماران اطلاعاتی هزینه‌ها و داده‌ها را دستگاری می‌کند و آن را زیاد جلوه می‌دهد.
- ۲- با بیماران اطلاعاتی فایده‌ها و ستاده‌ها را دستگاری می‌کند و آن را کم جلوه می‌دهد.
- ۳- منطق جمعه ارزیابی، یعنی ارزش‌های معیار را عوض می‌کند.
- ۴- در هزینه و فایده تصمیم‌گیران و تصمیمسازان اثر دلخواه را می‌گذارد

در این دستگاه محاسباتی، دو مؤلفه عمدۀ وجود دارد که باعث شکل‌گیری قضاوت‌ها می‌شوند؛ یکی هزینه‌ها و داده‌ها است که ورودی به دستگاه محاسباتی را شامل می‌شود و دیگری منطق و ارزش‌های دستگاه محاسباتی است که به عنوان معیار و سنگ محک عمل می‌کند و لزوماً مادی هم نیست. به عنوان مثال در دفاع مقدس داده رزم‌ندگان جهاد و حتی شهادت بود و ستانده شخصی آن‌ها از نظر مادی چیزی نبود اما با ارزش‌های دستگاه محاسباتی آن‌ها همچون رضایت امام کاملاً انطباق داشت. در نفوذ نرم، دشمن با استحاله و تغییر باورها منطق دستگاه محاسباتی و یا با بیماران اطلاعاتی هدفمند، دو مؤلفه داده و ستانده را دستگاری می‌کند؛ یعنی تلاش می‌کند هزینه و داده‌ها را زیاد و فایده و ستانده را ناچیز جلوه دهد که در هر یک از این دو حالت، خروجی دستگاه محاسباتی به تصمیم غلط و با یأس، فایده ندارد، نمی‌شود و ... رهنمون می‌گردد. بدین منظور دشمن از یک طرف تلاش می‌کند ارزش‌ها و منطق دستگاه را عوض کند که این مهم به عهده جنگ نرم استتا با استحاله مبانی قضاوت را عوض کند. شعار اعتقادات مشترک (idea shared) با همین هدف جایگزینی ارزش‌ها و منطق جمعه ارزیابی دنبال می‌شود اما اگر ارزش‌ها عوض نشد، مسیر دوم آغاز می‌گردد؛ یعنی با بیماران

اطلاعات و دستکاری داده‌ها و ستانده‌ها، حجم اطلاعات را آنقدر بالامی برد که ممیزی آن‌ها غیرممکن گردیده و با وجود آن که ارزش‌ها و معیارهای جعبه ارزیابی دستگاه محاسباتی عوض نمی‌شوند، جوابی که از آن بیرون می‌آید، مطابق خواست دشمن است. به عنوان مثال با بهره‌گیری از آموزه‌های جنگ روانی، یکسری شعارها یا گزاره‌های درست یا نیمه‌درست را با نادرست مخلوط و به ذهن فرد القا می‌کنند (همان چیزی که در اسلام به عنوان شبیه مطرح شده، بخشی از حق و بخشی از باطل) با بمباران اطلاعاتی به نحوی که با وجود آن که ارزش‌های فرد عوض نشده ولی قضاوت و در نتیجه رفتار وی تغییر می‌کند (به عنوان مثال کمک به مردم لبنان و فلسطین به یک ضد ارزش تبدیل می‌شود). این نارضایتی و یأس و نومیدی ناشی از آن در نهایت روی نگاه فرد مسؤول به اصل نظام سیاسی نیز اثر می‌گذارد.

برای این بمباران اطلاعاتی و دستکاری داده‌ها و ستانده‌ها از دو حریب رایج در حوزه امنیت یعنی misinformation، disinformation استفاده می‌کنند. یکی از اهداف جنگ اطلاعاتی نیز هدایت فکر از طریق دستکاری مؤلفه‌های این مدل است تا بازدارندگی و انصراف راهبردی ایجاد کند و افکار طرف مقابل را طوری شکا دهد که اصلاً به مقابله نیفتند و با اعتقاد تسليم شود. نمونه‌ای از این تلاش دشمن در فرمایشات امام خامنه‌ای مدظلله‌العالی منعکس است:

«اما آن چیزی که به نظر من هشدار است، خطر است، ما در داخل کشور عناصر دلسوزکننده داریم؛ مراقب باشید. مسؤولین مراقب باشند. چه جوری دلسوز می‌کنند؟ موجودی‌ها را نفی می‌کنند. حالا مراکز علمی که شاخص‌های پیشرفت علمی را در دنیا معرفی می‌کنند، مراکز مشخصی هستند که همه می‌شناسید. این‌ها یک شهادتی می‌دهند به نفع جمهوری اسلامی، این حضرات در داخل کشور، یا در روزنامه و مجله، یا در تریبون‌های رسمی و غیررسمی این دستاوردها را انکار می‌کنند، این‌ها را توهם می‌شمرند! که گاهی اوقات می‌شنویم. [این] توهם نیست، واقعیت است. سلول‌های بنیادی واقعیت است، نانوی پیشرفت‌های واقعیت است، پیشرفت‌های هسته‌ای واقعیت است؛ همه دنیا آن را می‌دانند؛ [اما این‌ها] منکر می‌شوند. حالا یک روزی حدود پانزده شانزده سال قبل از این، اگر کسی منکر می‌شد، اشکالی نبود، [چون] شروع کار بود، خبر نداشتند، [اما] امروز همه دنیا می‌دانند – یعنی مراکزی که باید بدانند – که ایران در یک حرکت عظیم، سریع، در جاده علم و فناوری دارد پیشرفت می‌کند؛ این را همه دنیا می‌دانند» (مقام معظم رهبری مدظلله‌العالی، ۱۳۹۴)

نمونه‌هایی از مصادیق و شاخص‌های نفوذپذیری نرم و افراد نفوذی:
 «روشن‌فکر غرب‌زده، چون دستگاه محاسباتی اش دستگاه اختلال‌یافته‌ای است،
 از این تجربه‌ها استفاده نمی‌کند، بهره نمی‌برد، استنتاج درست نمی‌کند» (امام
 خامنه‌ای مدظلله‌العالی، ۱۳۹۳)

چون نفوذ به هر حال ماهیت مخفیانه دارد، شناخت افراد نفوذی و همچنین
 تشخیص تأثیر نفوذ بر خود انسان دشوار و نیازمند شاخص است و الا به تدریج
 انسان متأثر از نفوذ می‌شود و افراد نفوذی گم می‌شوند. برخی از این شاخص‌ها
 عبارتند از:

همزبانی با دشمن و تکرار حرف‌های وی

«غرب در تبلیغاتی که در داخل هم به نوعی تکرار می‌شود برای تضعیف تدریجی
 تنفر ملت از استکبار می‌گوید لازم نیست هر کسی به خدا ایمان دارد به طاغوت کافر
 باشد، اما ایمان به پروردگار و کفر به طاغوت یک ویژگی به هم پیوسته حیات طیبه
 است.» (امام خامنه‌ای مدظلله‌العالی، ۱۳۹۴)

همراهی با خواسته‌های دشمن

«در صدر اسلام، هیچ وسیله‌ای برای شناسایی نبود این که شما می‌بینید مردم صدر
 اسلام در برده خاصی از زمان، دچار انحراف‌های عجیب و غریبی شدند، مقداری
 مربوط به این است که شاخصی وجود نداشت. ... امروز یک نشانه وجود دارد؛ آن
 نشانه چیست؟ هماره‌ی با دشمن شناخته شده! چون امروز نظام اسلامی دشمن‌های
 شناخته شده معروفی دارد که هیچ پرده ریا و نفاقی روی صورت‌شان نیست؛ که در
 عرف انقلاب ما از آن‌ها به استکبار تعبیر می‌شود. مظهرش حالاً مثلاً آمریکا و بعضی
 از کشورهای دیگر هستند. معلوم است که آنها دشمن هستند؛ دشمنی آن‌ها هیچ
 پوشش ندارد، پنهان هم نمی‌کنند، دشمنی‌شان را هم می‌گویند.» (امام خامنه‌ای
 مدظلله‌العالی، ۱۳۷۷)

ایجاد یأس و نامیدی در مردم و مسؤولان

«آن وقت کسانی بیایند جوان‌های ما را دلسرد کنند؛ هم دلسردی از حال، هم
 دلسردی از آینده؛ [این که بگویند] آقا چه فایده دارد؟ برای که؟ برای چه؟ این‌ها
 دلسرد کننده است، این‌ها خیانت است. هر کس بکند، خیانت است. مدیری انجام
 بدهد، خیانت است؛ استادی انجام بدهد، خیانت است؛ نویسنده روزنامه و مجله‌ای

انجام بدهد، خیانت است؛ خیانت به کشور است، خیانت به ناموس ملی است.» (امام خامنه‌ای مدظللهالعالی، ۱۳۹۴)

نفوذ مرکب یا ترکیبی هوشمند و سیال از نفوذ نیمه‌سخت و نرم و حتی سخت مبتنی بر پارادایم قدرت هوشمند:

با استفاده از منطق دستگاه چهارطیفی تهدید و همچنین ابعاد سه‌گانه سیاسی، فرهنگی و اقتصادی تهدید می‌توان نفوذ مرکب را در تناظر با تهدید مرکب و در امتداد رهیافت قدرت هوشمند (power smart) آمریکا، ترکیبی سیال و هوشمند از نفوذ سخت، نیمه‌سخت و نرم به شمار آورد. به تعبیر دیگر نفوذ مرکب مشتمل بر نفوذ سخت، نیمه‌سخت و نرم می‌باشد:

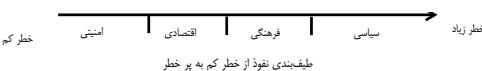
هوشمندی و سیالیت* (نفوذ نرم + نفوذ نیمه‌سخت + نفوذ سخت) = نفوذ مرکب
جدول (شماره ۲) زیر انواع نفوذ و ترکیب آن‌ها در قالب نفوذ مرکب و ابزار، آماج و اهداف هر یک را نشان می‌دهد:

اهداف	آماج	ابزار	سطح نفوذ	نفوذ سخت
جمع‌آوری اطلاعات و جلب همکاری	افراد مهم و دارای دسترسی	اغوا، تهدید و تضمیع	موردنی (فردي) عمدتاً تاکتیکی	نفوذ نیمه سخت
از خود کردن سیاست‌ها و وابسته‌سازی آنها	سیستم‌های سیاسی، فرهنگی و اقتصادی	سیستم‌های عامل سیاسی، اقتصادی و فرهنگی + سیستم امنیتی + تربیت متولیان سیستم‌ها	حریانی، شبکه‌ای عمدتاً راهبردی	نفوذ نیمه سخت
اخالل در دستگاه محاسباتی مستولان و خالی کردن کشور از مؤلفه‌های قدرت	ذهن؛ فکر و قلب با تمثیل بر شخصیان و مستولان تصمیم‌گیر و تصمیم‌ساز	استحاله و یا بمباران اطلاعاتی	حریانی، اجتماعی عملیاتی و راهبردی	نفوذ نرم
خالی شدن حریف از عناصر قدرت جهت سلطان و پیروزی بی‌منازعه و کامل و یا ترجیحاً تصرف کامل اندیشه و گرایش آنان جهت تن دادن به تسليم در جنگ سخت، نیمه سخت و نرم	هر یک از سه آماج فوق بنا به شرایط	ترکیبی از سه نفوذ (سخت، نیمه‌سخت و نرم)	ترکیب هر سه	نفوذ مرکب

از سوی دیگر نفوذ مرکب نیز هر سه بعد سیستم اجتماعی یعنی سیاست، اقتصاد و فرهنگ را هدف قرار می‌دهند. این معنا از فرمایشات اخیر رهبر معظم انقلاب به وضوح قابل استنباط است: «با همه توان بالای خود، اجازه نفوذ اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و یا حضور سیاسی در ایران را به آمریکایی‌ها نمی‌دهیم.» (مقام معظم رهبری مدظللهالعالی، ۱۳۹۴)

«عرض کرده‌ایم، امروز نفوذ دشمن یکی از تهدیدهای بزرگ است برای این کشور؛ دنبال نفوذند. نفوذ یعنی چه؟ نفوذ اقتصادی ممکن است، که البته کم اهمیت‌ترین آن نفوذ اقتصادی است و ممکن است که جزو کم اهمیت‌ترین [هم] نفوذ امنیتی باشد. «نفوذ امنیتی» چیز کوچکی نیست اما در مقابل نفوذ «فکری و فرهنگی» و «سیاسی»، کم اهمیت است. نفوذ امنیتی عوامل خودش را دارد، مسئولین گوناگون- از جمله خود سپاه- جلوی نفوذ امنیتی دشمن را با کمال قدرت ان شاء الله می‌گیرند.»

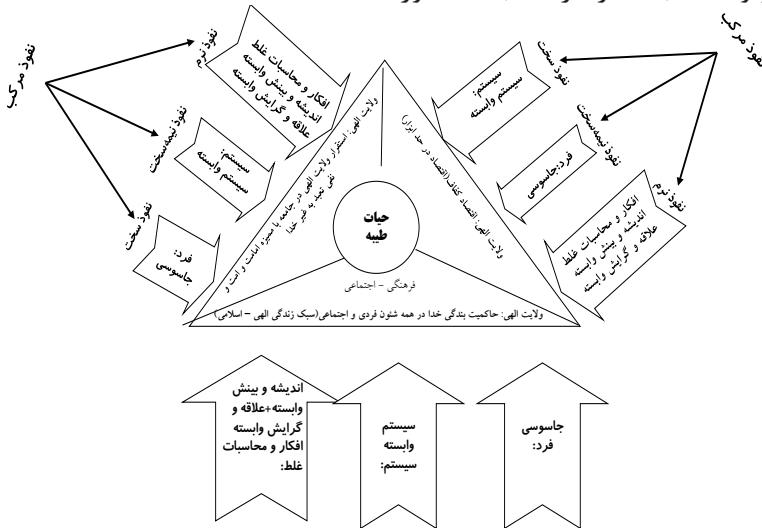
بنابراین نفوذ مرکب شامل نفوذ سخت (با تمرکز بر افراد)، نیمه‌سخت (با تمرکز بر سیستم‌ها) و نرم (با نفوذ بر افکار و محاسبات) در هر یک از سه بعد سیاسی، فرهنگی و اقتصادی یک سیستم اجتماعی است که هر چند بر نفوذ نرم تأکید بیشتری دارد اما بنا به شرایط هر یک از سه نوع نفوذ سخت، نیمه‌سخت و نرم را مورد توجه بیشتر قرار می‌دهد. از ترکیب چهار نوع نفوذ با سه عرصه سیستم اجتماعی ماتریس زیر به دست می‌آید: (جدول شماره ۳)

عرصه اقتصادی	عرصه فرهنگی	عرصه سیاسی	عرصه‌ها بعد
تسهیل، تهمید، و تسریع خرید جاسوس و منع، ضربه به اهداف و منافع اقتصادی	تسهیل، تهمید، و تسریع فربی و اغوا به همراه تهدید و تنظیم	تأمین اهداف تهدید سخت به روشنی دیگر تسهیل، تهمید، و تسریع جاسوس گیری یا استخدام همکار در نظام سیاسی (نفوذ امنیتی)	نفوذ سخت
تسهیل و تهمید ایجاد سیستم اقتصادی سرمایه داری وابسته	تسهیل، تهمید، و تسریع و ایجاد سیستم فرهنگی وابسته از طریق جایگزینی نظام فرهنگی دینی یا سیستم فرهنگی همگرا وابسته	تأمین اهداف تهدید نیمه سخت به روشنی دیگر تسهیل، تهمید، و تسریع ابعاد سیستم سیاسی و استهتو غیرمستقل از طریق نفوذ در مراکز تصمیم گیری و تصمیم‌سازی	نفوذ نیمه سخت
تسهیل و تهمید حاکمیت اندیشه و فرهنگ اقتصادی وابسته	تسهیل و تهمید سکولاریزاسیون و اندلسیزاسیون	تأمین اهدام تهدید نرم به روشنی دیگر تسهیل و تهمید ایدئولوژی زدایی و اصول زدایی از سیاست و حذف گرایش و گویش انقلابی از آن	نفوذ نرم
ترکیبی هوشمند از سه نفوذ متناسب با شرایط	ترکیبی هوشمند از سه نفوذ متناسب با شرایط	ترکیبی هوشمند از هر سه نفوذ متناسب با شرایط	نفوذ مرکب

مجدداً تأکید می‌گردد که حوزه عمل نفوذ سخت، افراد، نیمه‌سخت، سیستم‌ها، نفوذ نرم و محاسبات، افکار و علائق خواص در هر سه بعد سیستم اجتماعی (سیاسی،

فرهنگی و اقتصادی) است و حوزه‌های عمل نفوذ نوین هر سه مورد افراد، سیستم‌ها و افکار و محاسبات در هر سه بعد مذکور است.

مصاديق و نمونه‌هایی از هر یک از انواع نفوذ در سه عرصه در کلام امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی)

نفوذ امنیتی (نفوذ سخت)

نفوذ امنیتی چیز کوچکی نیست، اما در مقابل نفوذ «فکری و فرهنگی» و «سیاسی» کم اهمیت است، همان نفوذ قدیمی یا نفوذ سخت قلمداد شده است.

نفوذ سیاسی

۱- مراکز تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی: «برای نفوذ سیاسی سعی می‌کنند در مراکز تصمیم‌گیری و اگر نشد در مراکز تصمیم‌سازی نفوذ کنند. وقتی یک کشور این‌گونه تحت نفوذ سیاسی قرار گرفت، حرکت و جهت‌گیری‌های آن کشور طبق اراده مستکبرین خواهد بود.» (مقام معظم رهبری مظلله‌العالی، ۱۳۹۴)

۲- ایدئولوژی‌زدایی و اصول در سیاست خارجی: «می‌خواهند ما اصول خود را در سیاست خارجی دخالت ندهیم، اما فکر و عقیده و ایدئولوژی در همه زمینه‌ها راهنمایی تعیین کننده به شمار می‌رود.» (مقام معظم رهبری مظلله‌العالی، ۱۳۸۵)

۳- حذف روحیه انقلاب در سیاست خارجی: «مخالفان و دشمنان به افرادی از جمهوری اسلامی صریحاً می‌گویند روحیه انقلابی را تا این اندازه دنبال نکنید و جزء جامعه جهانی شوید. این یعنی کاری کنید که از قدرت بیفتید تا شما را ببلعیم و در نقشه‌های چند کشور مستکبر و زورگو حل شوید.» (۹۴/۶/۲۵)

نفوذ اقتصادی

«در زمینه‌های اقتصادی، چشم‌های بینای مسؤولین اقتصادی بايستی باز باشد و مواطბ باشند که [دشمنان] نفوذ اقتصادی پیدا نکنند؛ چون نفوذ دشمن پایه اقتصاد محکم را متزلزل می‌کند. آن‌جاها‌یی که نفوذ اقتصادی کردند، آن‌جاها‌یی که توانستند خودشان را بر اقتصاد کشورها و ملت‌ها مثل یک بختکی سوار بکنند، پدر آن کشورها درآمد. این‌جا ده پانزده سال قبل از این، رئیس یکی از همین کشورها‌یی که جزو کشورهای پیشرفت‌منطقه ما بود، در سفری که به تهران داشت و پیش ما آمد، به من گفت آقا ما یک شبه فقیر و گدا شدیم.» (مقام معظم رهبری مدظلله‌العالی، ۱۳۹۴)

نفوذ فکری، فرهنگی - اجتماعی

«ضعف آن دولت‌ها در مواجهه با نفوذ و تهاجم فرهنگ غربی و سیاست غربی و حکومت‌های غربی، موجب انفعال کشور شد و همین‌طور رفتاره رفتنه ما دچار ضعف شدیم، هزیمت‌هایی داشتیم؛ این هم یک واقعیتی است.» (مقام معظم رهبری مدظلله‌العالی، ۱۳۹۲)

«دشمن برای نفوذ فرهنگی سعی می‌کند باورهایی که جامعه را سر پا نگه داشته دگرگون، مخدوش و در آن‌ها رخنه کند.» (مقام معظم رهبری مدظلله‌العالی، ۱۳۹۴)

نفوذ نوین

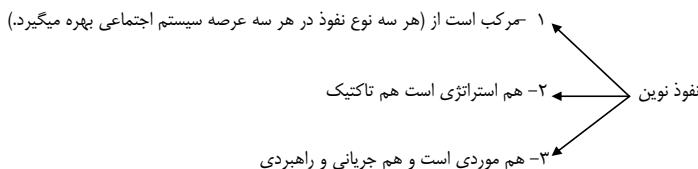
استعاره نفوذ نوین معرف نوع متفاوتی از نفوذ‌های چهارگانه نیست بلکه بیان گر برکشیده‌شدن نفوذ تا سطح یک راهبرد جایگزین تهدید است و هشدار می‌دهد

که اگرچه بدین معنی مقوله در یک نگاه ساده شناخته شده بوده و نفوذ موضوع جدیدی نیست و انواعی از آن چون نفوذ سخت (امنیتی) از دیرباز وجود داشته است، اما آن‌چه جدید است جابه‌جایی راهبرد نفوذ با راهبرد تهدید است. یعنی اگر نفوذ سخت (امنیتی) از قبل هم به عنوان یک تاکتیک و نفوذ نیمه‌سخت (سیستمی) و نرم به عنوان یک عملیات در دستور کار دشمن بوده است اما امروز نفوذ نوین علاوه بر آن که به لحاظ نوع مرکب است، به لحاظ سطح هم به عنوان یک راهبرد، انتخاب گردیده تا حدی که و عندالزوم بتواند جایگزین راهبرد تهدید و جنگ گردد، آن‌چنان‌که ارزش دارد دشمن دستاویز خوبی چون مسئله خودساخته هسته‌ای را به حاشیه براند تا امکان اجرای راهبرد نفوذ فراهم گردد و آن‌چه از طریق سی سال اعمال سه طیف تهدید ممکن نشد به وسیله استراتژی نفوذ میسر گردد و آن‌همان‌فاوپاشی انقلاب اسلامی و حذف یک نظام و کشور مستقل الهام‌بخش که سلطه‌پذیری را به چالش کشیده می‌باشد.

بنابراین نفوذ نوین سه مشخصه اصلی دارد:

- ۱- از جنس نفوذ مرکب است یعنی هوشمندانه و متناسب با اقتضایات صحنه، ترکیبی سیال از هر سه نفوذ سخت، نیمه‌سخت و نرم را در هر سه عرصه سیاسی - فرهنگی و اقتصادی دنبال می‌کند.
- ۲- محدود به یک تاکتیک و حتی یک عملیات نیست بلکه یک استراتژی هم هست؛ یعنی هم استراتژی است. هم تاکتیک - تا آنجا که میتواند تا حد قابل توجهی جایگزین راهبرد تهدید و جنگ شود.
- ۳- هم موردی است و هم جریانی، زیرا از جنس مرکب است، نفوذ سخت بیشتر موردی و تاکتیکی و نفوذ نیمه‌سخت و نرم هم جریانی و هم مورد و هم راهبردی با تمرکز بر نفوذ جریانی است.

بنابراین

نفوذ دو جور است: یک نفوذ موردی است، نفوذ فردی است؛ یک نفوذ جریانی است. نفوذ موردی خیلی نمونه دارد، معنایش این است که فرض کنید شما یک

دم و دستگاهی دارید، یک مسئولی هستید؛ یک نفر را با چهره آرایش شده، بزرگ شده، با ماسک در مجموعه شما بفرستند؛ شما خیال کنید دوست است در حالی که او دوست نیست، تا او بتواند کار خودش را انجام بدهد؛ گاهی جاسوسی است که این کمترینش است؛ یعنی کم اهمیت ترینش جاسوسی است، خبرکشی و خبردهی است؛ گاهی کارش بالاتر از جاسوسی است، تصمیم شما را عوض می کند. شما یک مدیری هستید، یک مسئولی هستید، تصمیم گیر هستید، می توانید یک حرکت بزرگ یا مؤثری انجام بدهید، اگر چنانچه این حرکت را این جور انجام بدهید این به نفع دشمن است، او می آید کاری می کند که شما حرکت را اینجور انجام بدهید؛ یعنی تصمیم سازی، در همه دستگاه ها سابقه هم دارد؛ فقط هم دستگاه های سیاسی نیست، دستگاه های روحانی و دینی و مانند اینها هم همیشه وجود داشته ... منتها از این خطرناکتر، نفوذ جریانی است. نفوذ جریانی، یعنی شبکه سازی در داخل ملت؛ به وسیله پول که نقش پول و نقش امور اقتصادی اینجا روشن میشود. عمدۀ ترین وسیله دو چیز است یکی پول، یکی هم جاذبه های جنسی. افراد را جذب کنند، دور هم جمع کنند؛ یک هدف جعلی و دروغین مطرح کنند و افراد مؤثر را، افرادی که می توانند در جامعه اثرگذار باشند، بکشانند به آن سمت مورد نظر خودشان. آن سمت مورد نظر چیست؟ آن عبارت است از تغییر باورها، تغییر آرمان ها، تغییر نگاه ها، تغییر سبک زندگی؛ کاری کنند که این شخصی که مورد نفوذ قرار گرفته است، تحت تأثیر نفوذ قرار گرفته، همان چیزی را فکر کند که آن آمریکایی فکر می کند؛ یعنی کاری کنند که شما همان جوری نگاه کنی به مسئله که یک آمریکایی نگاه میکند - البته یک سیاستمدار آمریکایی، به مردم آمریکا کاری ندارد - همانجوری تشخیص بدھی که آن مأمور عالی رتبه سیا تشخیص میدهد؛ در نتیجه همان چیزی را بخواهی که او می خواهد. بنابراین خیال او آسوده است؛ بدون اینکه لازم باشد خودش را به خطر بیندازد و وارد عرصه بشود، شما برای او داری کار میکنی؛ هدف این است، هدف نفوذ این است؛ نفوذ جریانی، نفوذ شبکه ای، نفوذ گسترده؛ نه موردی. اگر این نفوذ نسبت به اشخاصی انجام بگیرد که اینها در سرنوشت کشور، سیاست کشور، آینده کشور تأثیری دارند، شما ببینید چه اتفاقی میافتد؟ آرمانها تغییر پیدا خواهند کرد، ارزشها تغییر پیدا خواهد کرد، خواست ها تغییر پیدا خواهد کرد، باورها تغییر پیدا خواهند کرد» (مقام معظم رهبری(مدظلله العالی) (۹۴/۹/۴)

ارکان اساسی مقابله با نفوذ دشمن

براساس شناخت به دست آمده از انواع نفوذ به خصوص نفوذ نرم. نفوذ مرکب و همچنین نفوذ نوین پروتکل مقابله با این نفوذ چهار رکن اساسی دارد:

۱- شناسایی راههای نفوذ و رخنه دشمن: این نظریه تلاش کرده است تا با دسته‌بندی و ارائه شناختی عمیق از ماهیت و بستر انواع نفوذ، همچنین ابزار، آماج و اهداف هر یک از آنها، راهها و زمینه‌های نفوذ را در سطح کلان و نظری تبیین نماید. دسته‌بندی ۴ گانه نفوذ مدل‌های شماره ۴ و ۷ و جداول شماره ۵ و ۶ به این شناخت عمیق کمک می‌نماید.

۲- سد کردن راه نفوذ و رخنه دشمن: جداول شماره ۵ و ۶ با تبیین اهداف، آماج و ابزار هر یک از ۴ نوع نفوذ پروتکل کلی مقابله با هر یک از آنها را مشخص کرده است. اما در کنار این دو اقدام اختصاصی فوق - دو اقدام زمینه‌ای و عمومی که مصون‌سازی عام در برابر انواع نفوذ‌پذیری را در بین مردم و مسئولان از جمله استحکام دستگاه محاسباتی آنان را ایجاد می‌کند نیز باید مورد توجه جدی قرار گیرد این دو اقدام عبارتند از:

۳- تقویت باورها، آموزه‌ها و ارزش‌ها و آرمان‌های انقلاب اسلامی مشتمل بر: «انقلاب یک امر مستمر است. انقلاب چه کار می‌کند؟ کاری که انقلاب در آغاز انجام می‌دهد ترسیم آرمان‌ها است.» (مقام معظم رهبری (مدخله العالی)، ۱۳۹۴) «حالا آرمان را ما اگر بخواهیم در یک کلمه بگوییم و یک تعبیر قرآنی برایش بیاوریم حیات طیبه است.» (مقام معظم رهبری (مدخله العالی) ۱۳۹۴)

«... حیات طیبه یعنی چه؟ یعنی همه این چیزهایی که بشر برای بهزیستی خود، برای سعادت خود به آنها احتیاج دارد، مثلًاً عزت ملی جزء حیات طیبه است... استقلال، وابسته نبودن به بیگانگان و به دیگران جزو حیات طیبه است، حیات طیبه را فقط در عبادات و کتاب‌های دعا نباید جستجو کرد، واقعیات زندگی اینها است، حیات طیبه یک ملت، از جمله این است که این ملت، عزیز زندگی کند، سر بلند زندگی کند، وابسته نباشد، مستقل زندگی کند.» (مقام معظم رهبری (مدخله العالی) ۱۳۹۴)

«حیات طیبه یعنی زندگی‌ای که در آن، هم روح انسان، هم جسم انسان، هم دنیای انسان، هم آخرت انسان تأمین است؛ زندگی فردی در آن تأمین است، آرامش روحی در آن هست، سکینه و اطمینان در آن هست، آسایش جسمانی در آن وجود دارد؛ قوائد اجتماعی، سعادت اجتماعی، عزت اجتماعی، استقلال و آزادی عمومی هم در آن تأمین است. قرآن اینها را به ما وعده داده است. وقتی قرآن

می‌گوید: «فلنجینه حیاً طبیّة»، یعنی همه اینها؛ آن زندگی‌ای که در آن عزت است، امنیت است، رفاه است، استقلال است، علم است، پیشرفت است، اخلاق است، حلم است، گذشت است. ما با اینها فاصله داریم؛ باید به اینها برسیم.»
(مقام معظم رهبری(مدظله العالی) ۱۳۹۴)

«باید پایه‌های انقلاب و فکر انقلابی را بسیار مستحکم کرد. این وظیفه اساسی نخبگان سپاه و همه نخبگان انقلابی کشور است.» (مقام معظم رهبری(مدظله العالی) ۱۳۹۴) «باید پایه‌های تفکر و روحیه انقلابی را چنان در کشور مستحکم کنیم که هیچ چیز در ادامه این مسیر درخشنان خلی ایجاد نکند که این وظیفه اساسی همه نخبگان است.» (مقام معظم رهبری(مدظله العالی) ۱۳۹۴)

۱-۳- اسلام ناب محمدی: «غرب در تبلیغاتی که در داخل هم به نوعی تکرار می‌شود برای تضعیف تدریجی تنفر ملت از استکبار می‌گوید لازم نیست هر کسی به خدا ایمان دارد به طاغوت کافر باشد اما ایمان به پروردگار و کفر به طاغوت یک ویژگی به هم پیوسته حیات طبیه است.» (مقام معظم رهبری(مدظله العالی) ۱۳۹۴)

۲-۳- ملازمت کامل یا ولایت الهی در جامعه که نمود عینی آن در ولایت امام عصر (عج) و نائب عام او یعنی ولی فقیه جلوه‌گر است. «امروز نبرد جمهوری اسلامی با استکبار - که با انقلاب آغاز شد و همچنان با قوت ادامه دارد - همان نبرد پیغمبران با طواغیت زمان، با شیاطین انس و جن است. ما دنبال آرمان‌های بلند هستیم؛ دنبال تشکیل جامعه اسلامی، نظام اسلامی، کشور اسلامی، امت اسلامی و تحقق بخشیدن به آرزوهای بزرگ پیامبران و صدیقان و شهیدان [هستیم]، و دستگاه‌های شیطانی زمان یک جبهه‌اند و طبعاً با یک چنین حرکتی مخالفند. [بنابراین] کارشکنی می‌کنند، اذیت می‌کنند، تهدید می‌کنند» (مقام معظم رهبری(مدظله العالی) ۱۳۹۳)

۳-۳- تأکید بر آزادی و حضور مردم در صحنه به عنوان امت امام و تعیین کننده سرنوشت خود و پشتونه اصلی انقلاب اسلامی: «حضور پرشور و حماسی مردم در دوران‌های مختلف انقلاب یکی از برجسته‌ترین عوامل مؤثر در پیروزی انقلاب اسلامی بود.» (مقام معظم رهبری (مدظله العالی) ۱۳۷۹)

۴-۳- تأکید بر استقلال خواهی به مثابه آزادی ملی در نظام جهانی (مکمل آزادی انفرادی): «استقلال، آزادی در ابعاد یک ملت است ... استقلال یعنی آزادی، منتها نه آزادی یک شخص آزادی یک ملت؛ از تحمیل‌ها، توسّری زدن‌ها، عقب نگه داشتن‌ها؛ استشمارها و تسمه کشیدن از گرده ملت‌ها» (مقام معظم رهبری(مدظله العالی) ۱۳۹۴)

۵-۳- ایمان به غیب و محدود نماندن به محاسبات مادی: «من همینجا تأکید کنم: یکی

شنبه ۱۰ بهمن ماه ۱۴۰۰، آغاز روزنامه ایران

از خطاهای محاسباتی این است که انسان در چهارچوب عوامل محسوس و صرفاً مادی محدود بماند؛ یعنی عوامل معنوی را، سنت‌های الهی را، سنت‌هایی که خدا از آنها خبر داده است، آن چیزهایی را که با چشم دیده نمی‌شود، ندیده بگیرد؛ این یکی از خطاهای بزرگ محاسباتی است. خداوند فرموده است: ان تنصروا الله ينصركم و يثبت اقدامكم، (سوره محمد، آیه ۷) دیگر از این واضح تر؟ اگر شما در راه خدا حرکت کنید، دین خدا را نصرت کنید، خدا شما را نصرت خواهد داد؛ این سنت الهی است، این غیر قابل تغییر است: و لن تجد لسنَة الله تبديلا؛ (سوره احزاب، آیه ۶۲) اگر در راه احیای دین الهی حرکت کردید و این جهت را رعایت کردید، خدا شما را نصرت خواهد داد. این را قرآن گفته است، با این صراحت که وعده الهی است؛

«مقام معظم رهبری (مدظله العالی) (۱۳۹۳)

مقابله با یأس و نومیدی و ایجاد امید به آینده با اطلاع‌رسانی صحیح از هزینه فایده‌های دشمن و انقلاب اسلامی: «دشمنان نظام و سیاستمداران استکبار جهانی سعی می‌کنند با بزرگنمایی برخی نارسایی‌ها و ضعف مدیریت‌ها مردم ایران و دیگر جوامع اسلامی را نسبت به پویایی، تحرک و هدفمند بودن برنامه انقلاب و نظام اسلامی دلسُر و مأیوس نمایند. (مقام معظم رهبری (مدظله العالی) (۱۳۹۴))

«تک تک آحاد مردم باید امید به آینده و خوشبینی نسبت به آن را - علی‌رغم میل دشمن - در دل‌هایشان نگهدارند، چون دشمن می‌خواهد امید را در دل‌ها بمیراند. می‌داند که بزرگ‌ترین دشمن او امیدواری شماست. شما اگر ناامید شدید، دشمن نفس راحتی خواهد کشید.» (مقام معظم رهبری (مدظله العالی) (۱۳۶۸))

نتیجه‌گیری

دشمن که به برکت مجاهدت‌های مستمر امام و امت، از پیروزی کامل در جنگ سخت، نیمه‌سخت و نرم و همچنین جنگ مرکب هوشمند حداقل در کوتاه‌مدت، ناامید شده است به «راهبرد جدید «نفوذ نوین» به متابه یک و حتی جایگزین راهبرد تهدید» مبتنی بر «نرمش نسبی در ظاهر و تلاش بر انواع نفوذ؛ (سخت، نیمه‌سخت و نرم و مرکب در همه ابعاد و عرصه‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی» روی آورده است تا عناصر سیستم‌ها و نقاط و صحنه‌های آسیب‌پذیر این عرصه‌ها را شناسایی و در آنها به شکل موردنی یا جریانی نفوذ و با نشستن به جای خودی هدایت فکر و تصمیم‌سازی نماید و به تدریج با توسعه نفوذ و رخنه نهایتاً، بدون نیاز به جنگ، سلطه نیمه‌سخت و نرم خود را بر ابعاد سیاسی، فرهنگی و اقتصادی

ایران اسلامی تثبیت و «استغال پایدار» این موقعیت حساس ژئوپلیتیک و قلب تمدن جدید اسلامی را محقق نماید.

برای فهم کلی و مقایسه‌ای این «راهبرد جدید» (یعنی انواع چهارگانه نفوذ) با راهبرد قدیمی (یعنی انواع چهارگانه تهدید و جنگ)، می‌توان گفت که نفوذ از نظر کلان یا تأمین‌کننده اهداف سه طیف تهدید به روشهای غیر از جنگ است و یا آنکه حداقل تسهیل کننده، تمهیدکننده و تسریع کننده پیروزی در هر یک از انواع جنگ (سخت، نیمه‌سخت، نرم و مرکب) است؛ همچنان‌که در جنگ سخت ستون پنجم دشمن چنین نقش تسهیل‌کننده‌ای را به عهده دارد اما از منظر خرد، خصوصاً در حوزه نرم، گاهی نفوذ محصول و نتیجه پیروزی دشمن در جنگ است، آنچنان‌که استحاله باور و ارزش‌های مسئولین که نتیجه جنگ نرم است زمینه نفوذ دشمن و تأثیرگذاری بر دستگاه محاسباتی آنها را فراهم می‌کند.

لذا در کنار نفوذ امنیتی (سخت) و نفوذ سیستمی (نیمه‌سخت)، یکی از جدی‌ترین و مهم‌ترین راه‌های نفوذ دشمن، تمايز و تمرکز جنگ نرم و همچنین عملیات روانی بر خواص و مسئولین عالی نظام اسلامی در دو سطح تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی است تا با تغییر باورها (از طریق جنگ نرم) و اخلال در دستگاه محاسباتی آنها (از طریق جنگ روانی و بمباران اطلاعاتی)، مدیریت فکر و اراده مسئولان را در اختیار گرفته و به این که چاره‌ای جز تسلیم در برابر نظام سلطه جهانی وجود ندارد و نجات کشور از این رهگذر است، قانع نماید تا این جریان مردد، مذبذب و مرعوب در کنار مواردی از عناصر نفوذی امنیتی وابسته و همچنین جریان سیستم‌های وابسته (چون اقتصاد) دست به دست هم داده و مسیری انحرافی و متفاوت از آموزه‌ها و تجربه انقلاب اسلامی را فرا روی ملت ایران قرار دهنده و یا حداقل با ایجاد شکاف در میان مسئولین و کشاندن این اختلاف به حوزه اجتماعی که از زمینه مشکلات اقتصادی هم رنج می‌برد اختلاف بین دولت و ملت را جایگزین همدلی و همزبانی نمایند و نهایتاً نافرمانی مدنی را شکل دهنده که البته با انتخاب هوشیارانه شعار سال از سوی رهبر معظم انقلاب و همچنین رهنمودهای روشنگرانه معظم‌له در خصوص نفوذ تا حدی آگاهی بخشی و مصوبیت بخشی در بین مردم و مسئولان ایجاد گردید. اما استعاره نفوذ نوین بیانگر برکشیده شدن نفوذ تا سطح یک راهبرد جایگزین تهدید است بدین معنی که هر چند مقوله نفوذ موضوع جدیدی نیست و انواعی از آن چون نفوذ سخت (امنیتی) از دیرباز وجود داشته است، اما آنچه جدید است جابجایی راهبرد نفوذ با راهبرد تهدید است، یعنی اگر نفوذ سخت (امنیتی) از

قبل هم به عنوان یک تاکتیک و نفوذ نیمه-سخت (سیستمی) و نرم به عنوان یک عملیات در دستور کار دشمن بوده است اما امروز عملیات شکلدهی نفوذ نوین، راه مقرن به صرفه‌تری برای رفع نیازها از پرداختن به جنگ یا مداخلات بزرگتر و گران‌تر است. نفوذ نوین علاوه بر آنکه به لحاظ نوع مرکب است به لحاظ سطح هم، به عنوان یک راهبرد، انتخاب و عناللزوم جایگزین راهبرد تهدید و جنگ شده است، آنچنان که ارزش دارد دشمن دستاویز خوبی چون مسئله خود ساخته هسته‌ای را به حاشیه براند تا امکان اجرای راهبرد نفوذ فراهم گردد. تا آنچه از طریق سی سال اعمال سه طیف تهدید ممکن نشد به وسیله استراتژی نفوذ ممکن شود آن همانا فروپاشی انقلاب اسلامی و حذف یک نظام و کشور مستقل الهام‌بخش از سلطه-پذیری را به چالش کشیده می‌باشد.

آنچه در مجموع از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی می‌توان به آن دست یافت این است که باید اولاً: با حفظ بیداری و هوشیاری انواع نفوذ دشمن و زمینه‌ها و بسترهای هر یک را شناخت و ثانیاً: برای سد هر یک از انواع آن تمهیدات ویژه‌ای اندیشید.

تحقیق حاضر تلاش می‌کند تا با نظریه‌پردازی و ارائه شناختی عمیق از ماهیت انواع نفوذ؛ بستر و زمینه‌های عمومی آن و ابزار و آماج و اهداف هر یک (جداول شماره ۶ و ۵ و مدل-های ۴ و ۷) گامی هر چند کوچک در این مسیر - البته در سطح راهبردی و نظری - بردارد، بدیهی است که تحقیقات کاربردی زیادی براساس این ریل‌گذاری کلان قابل انجام است.

ضمن آنکه دو اقدام عمومی و زمینه‌ای نیز در مصون‌سازی آحاد مردم خصوصاً تصمیم‌گیران و تصمیم‌سازان در برابر انواع نفوذ تأثیر پایه‌ای و ریشه‌ای دارد اول آنکه در برابر راهبرد جنگ نرم دشمن برای تغییر ارزش‌ها و منطق دستگاه محاسباتی، تقویت آموزه‌ها و باورهای اساسی انقلاب اسلامی جدی انگاشته شود دوم آنکه برای مقابله با جنگ روانی دشمن از طریق بمباران اطلاعاتی و پارازیته کردن دستگاه محاسباتی مردم و مسئولان انجام می‌پذیرد و تلاش می-کند با بزرگ‌نمایی هزینه‌ها و کوچک‌نمایی دستاوردها بذر یأس و نومیدی را در جامعه بپاشد تولید امید به آینده با اطلاع‌رسانی صحیح نسبت به هزینه‌های زیاد دشمن و دستاوردهای کم او در طول سالیان پس از انقلاب و دستاوردهای بزرگ انقلاب و ملت ایران وجهه همت ملی قرار گیرد و برکات‌ایمان به غیب و استقامت و ملازمت با ولایت‌الهی به روشنی به ملت ایران و بلکه جهان اسلام نشان داده شود. تا نه تنها هجمه مهاجمان

پایدار می‌سازد. (ابراهیم / ۲۷)

انقلاب اسلامی از مذکرات به دنبال رسیدن به اهدافی بود، نظام سلطه نیز برای آن نقشه و اهدافی داشت. در این مرحله هم که هر دو سوی این منازعه برای آینده‌شان طرح و نقشه دارند. مهم‌ترین وظیفه نخبگان و مسئولان مراقب از باورهای اصیل و همچنین دستگاه محاسباتی خود و اصلی‌ترین وظیفه امت حزب الله در این عرصه، برابر فرامین امام خامنه‌ای (مدظله العالی) «پرهیز از اختلاف» بیداری و «شناخت مجاری نفوذ» نوین؛ که هوشمندانه انواع نفوذ را دنبال می‌کند و ایجاد «سد در برابر نفوذ نوین دشمن» است. نفوذی که به عنوان یک استراتژی در انواع گوناگون ساخت، نیمه‌ساخت، نرم و مركب و در عرصه‌های گوناگون امنیتی، سیاسی، فرهنگی، اقتصادی جامعه کشور ... دنبال می‌شود. بنابراین، آحاد جامعه انقلابی کشور نیز همراه با بصیرت و دشمن شناسی مأموریت مهم و خطیر خود را در مرحله جدید می‌داند: ایستادگی بر آرمان‌ها و ارزش‌های انقلاب، مبارزه با یأس‌آفرینی و سیاهنمایی در کنار «شناخت راههای رخنه و نفوذ دشمن و ایجاد سد در برابر آنها»

متخصص که بر علیه نظام اسلامی هم قسم شده‌اند خنثی شود بلکه به سایر ملت‌های مظلوم نیز در مقابله با استکبار جهانی الگونمایی گردد تا بتواند اسلام و نظم نوین اسلامی را بر مبنای «لاتظلمون و لا تظلمون» در جهان تعریف و پیاده نمایند.

آمریکا برای ایجاد اختلاف و همچنین نفوذ، استحاله و نهایتاً تغییر ماهیت انقلاب اسلامی و حتی اسلام با یک مانع جدی رو به روست؛ ولایت فقیه، همچنان که برای تغییر ماهیت نظام اسلامی با مانع جدی دیگر یعنی مردم مواجه است. لذا از یک سو تمام انرژی و توان خود را متوجه تضعیف باورها و نیز اختلال در دستگاه محاسباتی نخبگان و مسئولان برای جدا کردن آنها از خط ولایت و ضربه زدن به این عامل انسجام‌بخش و وحدت آفرین و از سوی دیگر ایجاد یأس و نومیدی در مردم کرده است و بسته‌های نفوذ را در بهره‌گیری از ظرفیت برجام، مذاکره و غرب‌گرایی جوانان، بورسیه و ... می‌جویید در این کشور بیش از هر زمان نیازمند وحدت، همدلی، ثبات‌قدم در ارزش‌ها امید‌بخشی و استحکام درونی قدرت نظام است. حفظ قدرت درونی نظام در گرو عزم و اراده و ثبات‌قدم همه مردم و مسئولان می‌باشد که پاداش آن با خداوند است: یثبت الله الذين آمنوا بالقول الثابت في الحيوه الدنيا و في الآخره» خداوند اهل ایمان را که دارای عقیده و اصول ثابت هستند در دنیا و آخرت

متخاصم که بر علیه نظام اسلامی هم قسم شده‌اند خنثی شود بلکه به سایر ملت‌های

«نفوذ هم استراتژی و هم تاکتیک»

استعاره «نفوذ نوین» معرف نوع متفاوتی از نفوذ نسبت به نفوذهای چهارگانه (سخت، نیمه سخت، نرم و مرکب) نیست بلکه بیانگر برکشیده شدن نفوذ تا سطح «یک راهبرد جایگزین تهدید» است و می خواهد هشدار دهد که اگر چه مقوله نفوذ در «یک نگاه ساده» شناخته شده بوده و موضوع جدیدی نیست و انواعی از آن چون نفوذ سخت (امنیتی) از دیرباز وجود داشته است، «اما آنچه جدید است جابجایی راهبرد نفوذ با راهبرد تهدید است»، یعنی اگر نفوذ سخت (امنیتی) از قبل هم به عنوان یک تاکتیک و نفوذ نیمه سخت (سیستمی) و نرم به عنوان یک عملیات در دستور کار دشمن بوده است اما امروز بنا به اعلام صریح دشمن، نفوذ نوین، راه مقرن به صرفه ترین برای رفع نیازها از پرداختن به جنگ یا مداخلات بزرگتر و گرانتر است، نفوذ نوین علاوه بر آنکه به لحاظ نوع مرکب است به لحاظ سطح هم، به عنوان یک راهبرد، انتخاب گردیده تا حدی که بتواند عندالزوم جایگزین راهبرد تهدید و جنگ گردد و آنچه از طریق سی سال اعمال سه طیف تهدید ممکن نشده است به وسیله استراتژی نفوذ میسر گردد و آن همانا فروپاشی انقلاب اسلامی و حذف یک نظام و کشور مستقل الهام بخش است که سلطه‌پذیری و نظام و سلطه را به چالش کشیده است.

اهداف	آماج	ابزار	سطح نفوذ	
جمع آوری اطلاعات و جلب همکاری	افراد مهم و دارای دسترسی	اغواء، تهدید و تطمیع	موردي (فردي) عمدتاً تاکتیکی	نفوذ سخت
از خود کردن سیستم ها و وابسته سازی آنها	سیستم های سیاسی، فرهنگی و اقتصادی	سیستمهای عامل سیاسی، اقتصادی و فرهنگی، سیستم امنیتی + تربیت متولیان سیستم ها	جريانی، شبکه ای عمدتاً راهبردی	نفوذ نیمه- سخت
اخلاق در دستگاه محاسباتی مسئولان	ذهن، فکر و قلب با تمکن بر نخبگان و مسئولان تصمیم گیر و تصمیم ساز	استحاله و یا بمباران اطلاعاتی	جريانی، اجتماعی عملیاتی و راهبردی	نفوذ نرم
حالی شدن حریف از عناصر قدرت جهت تسلط و پیروزی بر منازعه و کامل و یا ترجیحاً تصرف کامل اندیشه و گرايش آنان جهت تن دادن به تسليم در جنگ سخت، نیمه سخت و نرم	هر یک از سه آماج فوق بنا به شرایط	ترکیبی از سه نفوذ (سخت، نیمه سخت و نرم)	ترکیب هر سه	نفوذ مرکب

* منبع: هفت درس و پیشنهاد پیرامون ۱۳ سال جنگ آمریکا در عراق و افغانستان از منظر اندیشکده رند

منابع

- قرآن کریم
- امام خامنه‌ای، برگرفته از سایت Khamenei.ir
- بیانات در دیدار مسئولان نظام، ۹۳/۰۴/۱۶
- بیانات در دیدار دانشجویان، ۹۳/۰۵/۰۱
- در جمع فرماندهان سپاه، ۱۳۹۴
- حدیث ولایت، ج ۱، ص ۲۶۲
- بیانات در تاریخ ۸۹/۰۶/۲۵
- بیانات در تاریخ ۹۲/۱۲/۱۵
- سالگرد رحلت امام خمینی، ۹۳/۰۳/۱۴
- بیانات در تاریخ ۹۲/۰۴/۳۰
- در میان فرماندهان سپاه، ۹۴/۰۶/۲۵
- در میان اعضای مجتمع جهانی اهل بیت ۹۴/۰۵/۲۶
- بیانات در دیدار فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ۹۴/۰۶/۲۵
- بیانات در دیدار اعضای مجتمع جهانی اهل بیت علیهم السلام و اتحادیه رادیو و تلویزیون‌های اسلامی ۹۴/۰۵/۲۶
- در جمع سپاهیان و بسیجیان لشکر ۱۰ سیدالشهداء ۱۳۷۷/۰۷/۲۶
- بیانات در دیدار اعضای شورای مرکزی و مسئولان کمیته امداد امام خمینی (ره)، به مناسب سالگرد تأسیس این نهاد ۱۳۷۰/۱۲/۱۲
- بیانات در دیدار مردم ساری ۷۴/۰۷/۲۲
- دیدار کارگزاران نظام به مناسبت عید سعید فطر ۱۳۸۵/۰۸/۰۲
- خطبه‌های نماز جمعه تهران ۱۳۶۸/۰۷/۲۸
- بیانات در حرم مطهر رضوی ۹۴/۰۱/۰۱
- مشهد ۱۰/۰۶/۸۷، بیانات ۸۱/۱۱/۰۷
- بیانات ۱۳۷۹، بیانات - ۷۵/۰۸/۱۰ دیدار با اعضای مجلس خبرگان، ۹۴/۰۶/۱۲
- بیانات در دیدار با شرکت‌کنندگان در نهمین همایش ملی نخبگان، ۹۴/۰۷/۲۲
- بیانات در دیدار فرماندهان گردان‌های بسیج - ۹۴/۰۹/۰۴
- احمدیان، علی اکبر، جنگ آینده، مرکز راهبردی، تهران، ۱۳۸۸
- مرکز مطالعات گروهی دانشکده امنیت ملی، تهدید نرم و راهبردهای مقابله با آن، انتشارات دانشگاه عالی دفاع ملی، تهران، ۱۳۸۸